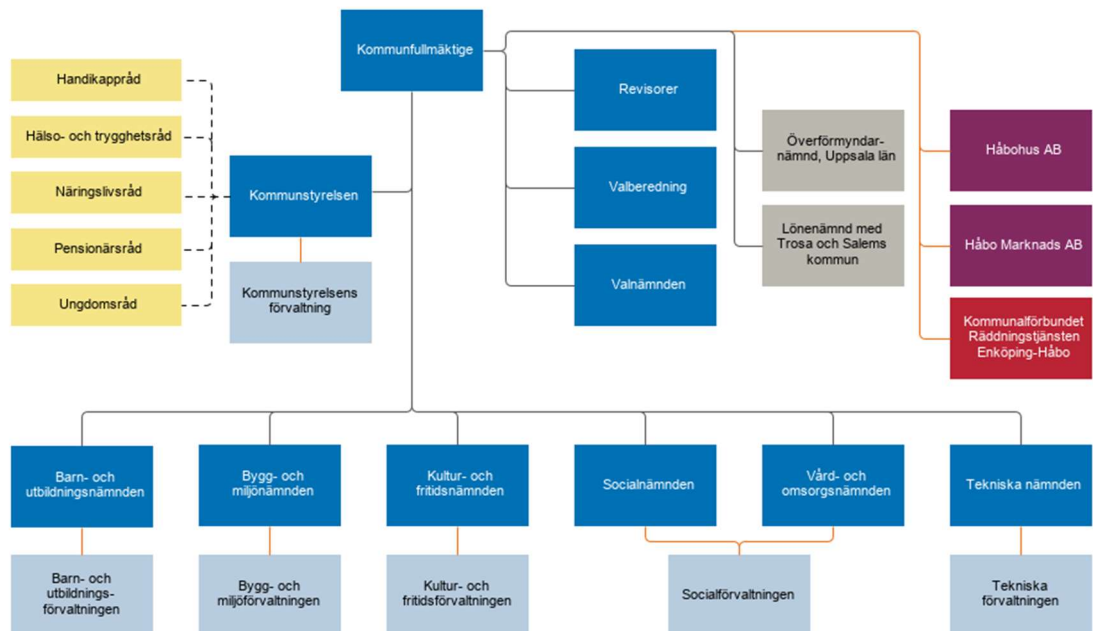

Budget 2020, plan 2021-2022

Innehållsförteckning

1 Beslut	3
2 Sammanfattning	6
3 Håboalliansen, budget 2020.....	8
4 Håbos styrmodell.....	10
5 Vision och mål för kommunen	11
6 Budgetprocess	14
7 Omvärldsanalys.....	16
8 Befolkningsprognos.....	19
9 Kostnadsanalys	23
10Känslighetsanalys	23
11Kommunens ekonomiska förutsättningar	24
12Regeringens budgetproposition	28
13Fem år i sammandrag	29
14Budget 2020 och plan 2021-2022	30
15Investeringsbudget.....	36
16Finansiering.....	38
17Exploateringsbudget.....	39
18Ekonomistyrprinciper.....	42
19Beslutsprotokoll.....	46

1 Beslut

Kommunfullmäktiges beslut 2019-12-09 §168

1. Kommunfullmäktige fastställer driftbudgetramar 2020, totalt 1 198 191 tkr till nämnder och styrelser enligt följande

Kommunfullmäktige	1 514
Stöd till politiska partier	1 050
Valnämnd	23
Revision	(KF§151) 1 311
Räddningstjänst	(KF§151) 21 050
Håbo Marknads AB	2 500
Anslag för digitalisering	4 000
Anslag för lönesatsning	2 462
Kommunstyrelse	57 279
Kultur- och fritidsnämnd	54 239
Socialnämnd	59 941
Bygg- och miljönämnd	13 465
Barn- och utbildningsnämnd	616 948
Vård- och omsorgsnämnd	306 131
Teknisk nämnd	54 078
Överförmyndarnämnd	2 200

2. Kommunfullmäktige fastställer investeringsbudget 2020, totalt om 396 649 tkr, enligt följande

Kommunstyrelse	2 700
Kultur- och fritidsnämnd	1 650
Barn- och utbildningsnämnd	13 228
Vård- och omsorgsnämnd	1 920
Teknisk nämnd, skattefinansierat	153 836
Teknisk nämnd, VA-verksamhet	52 500
Teknisk nämnd, avfallsverksamhet	19 000
Exploateringsinvesteringar inklusive ökning omsättningstillgångar	151 815

3. Kommunfullmäktige fastställer finansiella mål

4. Kommunfullmäktige fastställer ekonomistyrprinciperna

5. Kommunfullmäktige beslutar att kommunstyrelsen under 2020 har rätt att omsätta lån, det vill säga låna upp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning under året och vid omförhandling/ omplacering av kommunens befintliga lån, mellan olika kreditinstitutioner.

6. Kommunfullmäktige beslutar att kommunstyrelsen ska återkomma när behov av upplåning uppstår

7. Kommunfullmäktige beslutar, att såsom för egen skuld ingå borgen för Håbohus AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 1 240,0 miljoner kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader.

8. Kommunfullmäktige beslutar att såsom för egen skuld ingå borgen för Räddningstjänsten Enköping-Håbos låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 7,7 miljoner kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader
9. Kommunfullmäktige beslutar att ta ut borgensavgift av Håbohus AB enligt lagstiftningen om allmännyttan.
10. Kommunfullmäktige beslutar att kommunens arvodesreglemente revideras på sådant vis att ersättning för förlorad arbetsinkomst inte kan erhållas i samband med justering av protokoll
11. Kommunfullmäktige beslutar att i den kommande översynen av arvodesreglementet specifikt beakta en sänkning av årsarvodet för politiska råd.
12. Kommunfullmäktige beslutar att avbetalning av de kommunala skulderna ges en generellt högre prioritet samt att vinster från exempelvis markförsäljningar och andra engångsaffärer i möjligaste mån primärt ska användas till att betala av våra skulder vid sidan av investeringar.
13. Kommunfullmäktige beslutar att tydliga rutiner för uppföljning och konsekvensanalys upprättas för alla kommunala projekt och förändringar av större natur.
14. Kommunfullmäktige beslutar att relevanta policys och dokument uppdateras på ett sådant vis att laktosfri mjölk ersätts med icke laktosfri standardmjölk i all kommunal verksamhet samt att laktosfri mjölk endast erbjuds där medicinska skäl föreligger och mot uppvisande av läkarintyg eller utdrag ur medicinskt journal där detta styrks.
15. Kommunfullmäktige beslutar att relevanta policys och dokument uppdateras på sådant vis att endast erbjuda specialkost där medicinska skäl föreligger och mot uppvisande av läkarintyg eller utdrag ur medicinsk journal där detta styrks.
16. Kommunfullmäktige beslutar att kultur- och fritidsnämnden ges i uppdrag att utreda möjligheterna till ett utökat naturskyddsområde i anslutning till Lillsjön.
17. Kommunfullmäktige beslutar att berörd förvaltning ges i uppdrag att göra en utredning om hur ytterligare belysning kan bidra till en ökad trygghet i kommunen.
18. Kommunfullmäktige beslutar att berörd förvaltning utreder möjligheten att placera ut övervakningskameror i utsatta områden i kommunen.
19. Kommunfullmäktige beslutar att uttjänta lekparkar ses över och rustas för det redan skedda generationsskiftet.
20. Kommunfullmäktige beslutar att kommunen utreder möjligheten att upprätta utomhus träffpunkter med tak för våra ungdomar liksom viloplats för våra äldre/gående på strategiskt utvalda platser i kommunen.
21. Kommunfullmäktige beslutar att samtliga asylsökande som antingen fyller 18 år, har fått sin ålder uppskriven eller betraktas som myndig i normalfallet ska anvisas åter till Migrationsverket
22. Kommunfullmäktige beslutar att Socialnämndens ekonomi uteslutande ska användas till att hjälpa kommunens invånare och ej till personer tillhörande exempelvis andra kommuner, landsting eller länder utöver de fall där lagen så kräver.
23. Kommunfullmäktige beslutar att prövning och beräkning av försörjningsstöd inte ska göras mer generös än vad en restriktiv tolkning av gällande lagstiftning medger.
24. Kommunfullmäktige beslutar att barn- och utbildningsnämnden ska för förskolelärare och barnskötare utreda möjligheten för ett kommunalt slopat karensavdrag, det vill säga att kommunen fullt ut ersätter lönebortfall till följd av sjukdom.
25. Kommunfullmäktige beslutar att barn- och utbildningsnämnden får i uppdrag att utreda möjligheterna till att inrätta jourklasser för återkommande stökiga och farliga elever.

26. Kommunfullmäktige beslutar att elever som återkommande utsätter andra för hot och våld alltid ska omplaceras.
27. Kommunfullmäktige beslutar att Håbo kommun ska vidta åtgärder och mer aktivt verka för att öka andelen behöriga lärare i våra skolor.
28. Kommunfullmäktige beslutar att barn- och utbildningsnämnden ska utveckla samverkan med polis för att verka för en utökad närvaro och information i Håbo kommuns skolor.
29. Kommunfullmäktige beslutar att berörd förvaltning får i uppdrag att tillskriva kollektivtrafiknämnden på regionnivå önskemålet om en upprustning av våra skolvägar.
30. Kommunfullmäktige beslutar att 2 miljoner kronor av de avsatta medlen till barn- och utbildningsnämnden öronmärks för att dels öka bemanningen inom förskolan och dels minska barngrupperna i förskolan.
31. Kommunfullmäktige beslutar att nödvändiga medel, ca 1,5 miljoner kronor per år av de avsatta medlen till barn- och utbildningsnämnden öronmärks under åren 2020-2022 till elevhälsan för att genomföra ett test på lämplig kommunal grundskola där en skolsköterska, en skolkurator och en studie- och yrkesvägledare (SYV) under denna tid är tillgängliga på heltid på den aktuella skollan samt att detta test årligen utvärderas utifrån aspekten nyttjandegrad, hur det avlastar övrig personal samt elevernas välmående.
32. Kommunfullmäktige beslutar att kunskaper i svenska språket motsvarande fastställd EU-standard C1 måste uppnås för att kunna erhålla anställning inom kommunal förskola och grundskola.
33. Kommunfullmäktige beslutar att kunskaper i finska språket motsvarande fastställd EU-standard C1 ses som meriterande vid anställning inom kommunal vård och omsorg.
34. Kommunfullmäktige beslutar att personal inom vård och omsorg som har direktkontakt med brukare aldrig arbetar ensamma oavsett tid på dygnet.
35. Kommunfullmäktige beslutar att förvaltningen intar ett djurperspektiv i de fall man har att göra med brukare som har sällskapsdjur som är i behov av omplacering för att undvika avlivning.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige fattade 2019-11-04 § 151 beslut avseende skattesats, driftbudgetram för revisionen och anslag till räddningstjänsten. Övriga beslutspunkter i ärendet återremitterades till kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen beslutade 2019-11-25 § 260 att punkten om omorganisation av kosten utgick, då den återremitterats av kommunfullmäktige bland annat i avvaktan på ny utredning avseende kostenheten.

Kommunstyrelsen beslutade också 2019-11-25 § 260 att öka investeringen i solceller för 2020 från 500 000 kronor till 1,5 miljoner kronor, vilket innebär att tekniska nämndens investeringsbudgetram föreslås ökas med 1 miljon kronor.

Ovanstående beslut medför att förslag till nämndernas budgetramar ändras i förhållande till ursprungsförslaget. Budget för kosten föreslås vara kvar på nuvarande ansvarig nämnd. I kommande beslut om omorganisation ska förslag till omföring av budget ingå.

2 Sammanfattning

Enligt kommunallagen 11:8 ska budgeten för kommande år fastställas före november månads utgång. Ärendet bereds av kommunstyrelsen och, när det gäller revisionens budget, av fullmäktiges presidium.

Kommunstyrelsen beslutade 2019.03.18 att förändra budgetprocessen för år 2020 till hösten i stället för våren som tidigare år förutom valåret då kommunen fastställde budgeten i november månad.

Kommunledningsgruppens budgetförslag med tillhörande verksamhetsanalyser presenterades den 3 juni på kommunstyrelsen som ett underlag till de förtroendevalda. Den 12 september anordnades en budgetkonferens där kommunledningsgruppens budgetunderlag presenteras och diskuteras. Den politiska beredningen pågick fram till oktober, förvaltningschefer och övriga berörda tjänstemän fanns till förfogande i beredningsarbetet.

Håboalliansen har utifrån tjänstemännens budgetunderlag lagt fram sitt budgetförslag.

Efter budgetförslaget har internhyran justerats mellan nämnderna främst utifrån ändrade kapitalkostnader och driftkostnader mellan olika fastighetsgrupper. Vissa nämnder har fått ökade kostnader och andra minskade, och budgetramen justeras med motsvarande belopp, total omfördelning mellan nämnder cirka 2,8 miljoner. Det innebär att budgetförslaget som presenterades på kommunstyrelsens arbetsutskott skiljer sig från detta dokument, på grund av dessa justeringar. Räddningstjänstens budget har minskats med 82 000 kronor till belopp enligt samrådet och budgeten har lagts till kommunstyrelsen. Ofördelade kapitalkostnader 542 000 kronor som fanns i tidigare förslag har omfördelats till kommunstyrelsen för att finansiera befintlig lokalhyreskostnad på landstingshuset.

Övriga partier överlämnar sina förslag till budget den 11 oktober till kommunstyrelsen, enligt tidplan.

Efter kommunfullmäktiges beslut ska nämnderna fastställa sina budgetar med verksamhetsplan för 2020 senast 31 december 2019.

Alliansens budget för 2020 innebär ett positivt ekonomiskt resultat på 25 miljoner kronor vilket motsvarar 2,0 procent av skattenettet. Skattesatsen sänks med 25 öre. För år 2020 liksom för kommande år under perioden medför budgetramarna att effektiviseringar måste ske i verksamheterna.

Driftbudgetramar till nämnder och styrelser för 2020 uppgår till 1 198,2 miljoner kronor, en ökning med 3 procent från 2019 års budget.

Investeringsramar för skattefinansierade verksamheter uppgår till 173 334 tkr och för taxefinansierade verksamheter till 71 500 tkr. Investeringar inom exploateringsverksamhet beräknas till 151 815 tkr. Totalt beräknas investeringsbudgetramar för år 2020 till 396 649 tkr.

För att finansiera investeringarna uppgår nyupplåningsbehovet till 157 miljoner kronor år 2020, försäljningsintäkterna av mark/realisationsvinsterna som uppstår under år 2020, utöver beräknade i budget 2020 kommer att bidra till att minska upplåningsbehovet. Behovet som uppstår för att finansiera investeringar genom extern upplåning år 2020 kommer till skillnad från tidigare år att beslutas av kommunfullmäktige löpande under året och inte i budgetbeslutet.

Finansiella mål föreslås vara:

- Kommunens resultat ska över perioden uppgå till i genomsnitt två procent av

skattenettet exklusive realisationsvinster och investeringsbidrag från andra än staten.

- Överskott och intäkter av engångskaraktär ska i första hand användas till att minska kommunens skuldsättningsgrad eller för att finansiera kommunens investeringar.
- Exploateringsverksamheten ska totalt sett ge ett ekonomiskt överskott till kommunen.

3 Håboalliansen, budget 2020

Förändrat arbetssätt – en budget för Håbos framtid

Nu ställer vi om Håbo till en så effektiv, ansvarsfull och tydlig organisation som möjligt för att vara rustade i framtiden. Vi agerar. Vi tar ansvar.

I Håbo ska invånarna vara säkra på att varje skattekrona används mest effektivt.

Vi ställer om för att effektivt jobba för ett modernt, digitalt och strukturerat arbetssätt.

Vi gör det för invånarna, eleverna, brukarna, företagarna, besökarna och de som behöver kommunens stöd.

Det handlar att utveckla ledarskapet, medarbetarna, processerna, organisationen och arbetssättet.

Rätt medarbetare, rätt ledare och rätt förvaltning ska göra rätt saker med rätt fokus.

Vi tar med Håboalliansens budget ansvar för framtiden!

Näringslivsfrämjande åtgärder

Bidraget anpassat till organisationens nuvarande storlek.

Kommunstyrelsen

Fysisk- och teknisk planering får en satsning på 1,5 miljoner kronor för att arbeta fram fler planer samt att påbörja arbetet med att skapa en detaljplanebank för framtiden. Framåt vill vi se fler småhus i detaljplanerna och en generellt större planberedskap, vilket bland annat ska innebära att nästa gång vi behöver ett LSS-boende eller liknande ska vi ha planer klara att sätta i bruk.

Vidare vill vi se en effektivisering och ett förändrat arbetssätt för flera av kommunstyrelsens övergripande avdelningar så som Ekonomi, Personal, Kommunikation, Kontaktcenter, Kansli och IT vilket avspeglar sig tydliga besparingskrav för dessa verksamheter.

Upphandlingsenheten får en satsning på 1 miljon kronor i resursförstärkning utifrån den stora mängden upphandlingar som måste göras samt i syfte att göra ännu bättre affärer vid våra inköp framgent.

Kultur och fritid

Utökad ram utifrån bland annat nya fotbollsanläggningen m.m. Utav detta satsas specifikt 1,25 mkr på fritidsgårdsverksamhet. Samtidigt ser vi att en översyn av lokalanvändning och hyra för samtliga föreningar måste genomföras.

Socialnämnden

Omprioriteringar ska göras där det förbyggande arbetet ska vara i fokus.

Inom missbruksvård vuxna omprioriteras 1,5 mkr till förebyggande vård.

Inom barn- och ungdomsvård omprioriteras 2,9 mkr till förebyggande insatser.

Familjerätten får en satsning på 0,9 mkr, vi ser det förebyggande i att snabbt vara tillgängliga för våra familjer i kris.

Övriga insatser vuxna får ett besparingsbeting för att anpassas till lagkrav.

Ekonomiskt bistånd får ett besparingsbeting om 7 mkr. Det innebär ett effektiviseringskrav för tydlig och skyndsam planering i syfte att få individer/familjer att lämna försörjningsstöd så snart det är möjligt.

Vi satsar ytterligare 1,5 mkr i arbetsmarknadsåtgärder, där vill vi aktivt arbeta för att få folk i arbete, att hjälpa människor till självhjälp, att få ett jobb att gå till och att få vara en aktiv del av samhället.

Flyktingmottagande minskas med 1,4 mkr då behovet har minskat i Håbo kommun.

Socialnämndens verksamhet får ett utöver detta ett övergripande sparbetning på 1,8 mkr.

Bygg och miljö

Effektivisera ytterligare 458 000 kronor.

Barn- och utbildningsnämnden

Vi vill omprioritera resurserna inom skolan genom att effektivisera ledningsorganisationen med 10 mkr och tydligt satsa dessa resurser där eleverna är, det vill säga i klassrummen och till dess personal.

Ytterligare 10,6 mkr satsas på skolan i syfte att säkerställa lärarbehörigheter, förebyggande hälsoarbete för våra barn och unga bland annat.

Vård- och omsorgsnämnden

2,3 mkr satsas på utökad behov inom verksamhetens boendeformer.

Vi lägger ytterligare 5,8 mkr för att öka stödet för våra äldre, att beslutas inom nämnden.

Tekniska nämnden

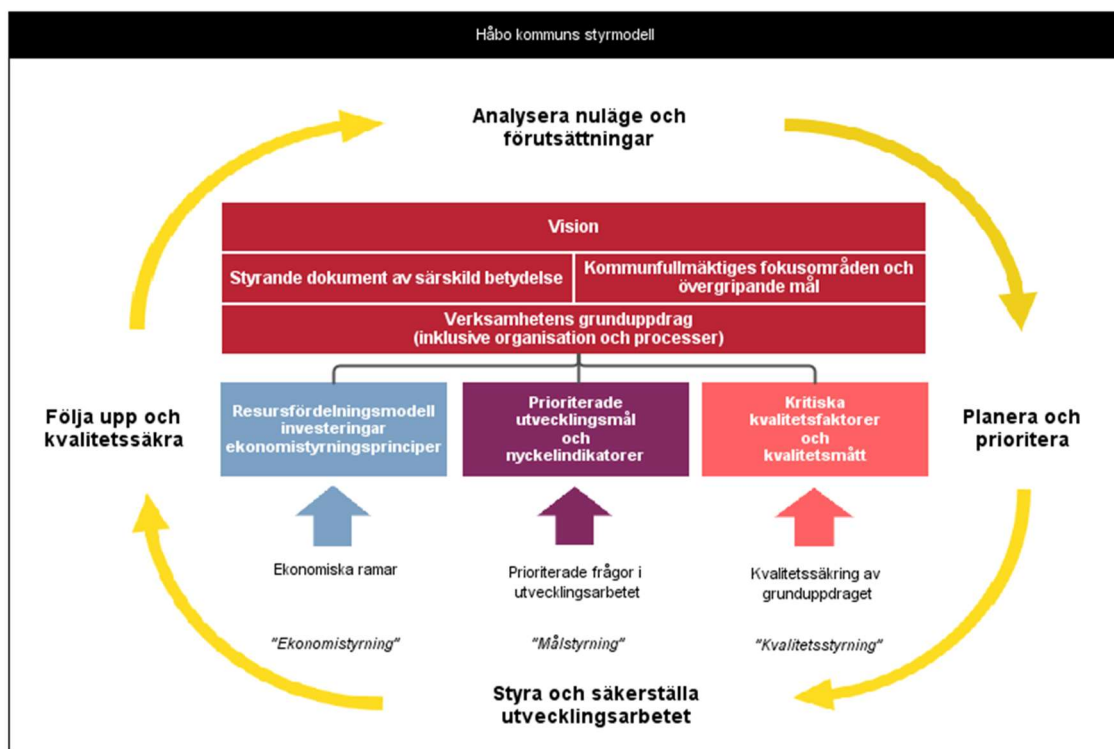
Vi harmoniserar nämndadministrationen till att ha samma nivå som andra nämnder.

Inom Tekniska ser vi en stor besparing gällande konsultkostnader och genom det ser vi att detta är rimliga effektiviseringskrav i en förvaltning som dessutom genomlyses ytterligare under hösten 2019 och våren 2020 i syfte att skapa konstruktiva synergieffekter i hela kommunen.

Totalt innebär det en minskad kostnad 5,6 mkr.

4 Håbos styrmodell

4.1 Styrmodell

I Håbo kommun tillämpas en horisontell och tillitsbaserad styrning. Styrmodellen består av tre delar, ekonomistyrning, målstyrning och kvalitetsstyrning och innebär att varje organisatorisk enhet fristående ska analysera sitt nuläge, förutsättningar och utmaningar utifrån sitt eget grunduppdrag. Analysen ligger sedan till grund för planering och prioritering av enhetens kvalitetsarbete och utvecklingsmål utifrån enhetens givna budgetram. Uppföljning sker löpande under året och återkopplas främst i dialog med de styrande politikerna samt överordnad chef. Skriftlig återkoppling av mål- och kvalitetsarbetet sker två gånger per år i samband med delårs- och årsbokslut.

5 Vision och mål för kommunen

Kommunfullmäktiges mål syftar till kommunens långsiktiga utveckling med fokus på samhällsutveckling och demokratifrågor medan nämndernas mål- och kvalitetsstyrning fokuserar på kommunens grunduppdrag, service och lagstyrd verksamhet.

Kommunfullmäktiges fokusområden och mål är framtagna i blocköverskridande samverkan mellan de politiska partierna och gäller hela mandatperioden. Målen omhändertas av kommunstyrelsen och kommundirektör som tillsammans med kommunens ledningsgrupp styr och leder utvecklingsarbetet i dessa frågor.

Nämndernas, förvaltningarnas och avdelningarnas mål tas fram fristående från kommunfullmäktiges fokusområden och mål och har ibland ett kortare tidsperspektiv vilket innebär att de kan förändras under gällande mandatperiod. Dessa fastställs årligen i samband med budgeten.

Förutom de övergripande fokusområdena och målen fastställs även årligen finansiella mål för kommunen i samband med att budgeten antas.

5.1 Vision

24 mars 2014 antog kommunfullmäktige Håbos nya vision - Vårt Håbo 2030. Visionen är vägledande i kommunens arbete och visar hur kommunen ska utvecklas fram till år 2030.

I visionen Vårt Håbo 2030 kan man läsa:

”Året är 2030 och Håbo kommun i hjärtat av Mälardalen är en plats för hela livet. Det bor 25 000 invånare i vår växande kommun och vi har hög kvalitet i alla våra verksamheter. Här lever och arbetar vi i en attraktiv miljö med Mälarens vatten och naturen nära inpå oss. Vi ligger i en av Sveriges viktigaste tillväxtregioner med Stockholm runt knuten och vi bygger tillsammans vidare på det goda och hållbara samhället. Håbo år 2030 är en kommun för framtiden.”

Visionen har fyra huvudområden och där framgår det att:

- Vi ska vara **Hållbara Håbo** och sträva mot jämlikhet och delaktighet. Vi tar vårt långsiktiga ansvar för natur och klimat och är energieffektiva och fossilbränsle fria.
- Bålsta ska vara en **levande småstad** med en intressant mix av människor, aktiviteter och service. Bålsta är en bra kombination av den täta stadens puls och småstadens stillhet.
- Håbo kommun ska vara den **naturnära Mälarkommunen** genom att tillgängliggöra natur och vattenmiljöer för boende och besökare. Samtidigt har vi ett stort ansvar att förvalta och bevara.
- Håbo kommun ska vara en **aktiv part i Mälardalen** genom att utnyttja sitt strategiska läge i regionen. Vi ska vara en attraktiv marknad för varor, tjänster, arbetsplatser, kompetens och kultur.

5.2 Kommunfullmäktiges fokusområden och övergripande mål

Med utgångspunkt i kommunens vision beslutade kommunfullmäktige den 10 december 2018 tre övergripande fokusområden för Håbo kommun från år 2019. Utifrån fokusområdena fastställde kommunfullmäktige den 6 maj 2019 tre övergripande mål för kommunen.

Målen omhändertas av kommunstyrelsen och kommundirektör som tillsammans med kommunens ledningsgrupp styr och leder utvecklingsarbetet. Det sker bland annat genom tillsättande av styrgrupper där en eller flera av ledningsgruppens medlemmar ingår. Styrgruppernas funktion är att leda och styra konkreta projekt, planer och aktiviteter i avsikt att nå fullmäktiges mål.

5.2.1 Ett starkt lokalt näringsliv och arbetsmarknad i fokus

Företagandet i Håbo kommun ska vara starkt och möjliggöra en lokal arbetsmarknad, för att skapa en levande småstad att både bo och verka i. Det lokala företagsklimatet ska stärkas. Samverkan mellan kommun och näringsliv sker naturligt och utvecklas på efterfrågan från kommun eller företag. Dialog och inflytande ska genomsyra arbetet.

Övergripande mål
Öka företagarnas nöjdhet med kommunens och bolagens fysiska och digitala bemötande
<i>Målet syftar till att förbättra det lokala näringslivsklimatet, att ha näringslivets frågor i fokus.</i>
<i>Genom att utveckla dialogen mellan kommunen och företagen kan en bättre förståelse för varandras villkor och förutsättningar nås. Kontakten med kommunen/bolagen ska upplevas enkel och underlätta för företagen att planera proaktivt.</i>

5.2.2 Samhällsbyggnad med helhetssyn och livsperspektiv i fokus

I samhällsbyggnaden är det helhetssyn med livsperspektiv som ska vara i fokus, både översiktligt och i detalj. Alla aspekter ska belysas när Håbo kommun planerar och bygger samhället för framtiden – bostäder, näringsliv, rekreation, samhällsservice, kollektivtrafik och infrastruktur. Det kräver ett nära och tidigt samarbete mellan olika förvaltningar, med näringsliv och byggherrar samt medborgare. Dialog och inflytande ska genomsyra arbetet.

Övergripande mål
Utveckla områden för bostäder, arbetsplatser och service utifrån samhällets behov
<i>Målet syftar till en utveckling av kommunens samhällsbyggnad utifrån ett ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbart perspektiv. Utvecklingen ska ske utifrån en helhetssyn och i nära samverkan mellan kommunens verksamheter och i dialog med medborgare och näringsliv.</i>
<i>Genom ett ökat fokus och prioritering inom samhällsbyggnadsområdet ska attraktiva områden för boende och service växa fram. Planlagd mark ska säkerställas i tid för byggnation och utveckling av samhället.</i>

5.2.3 Mötesplatser för alla och ett engagerat föreningsliv i fokus

I Håbo kommun ska det finnas möjligheter för alla att hitta sitt sammanhang. Håbo kommun ska erbjuda möjligheter till mötesplatser för människor i olika åldrar och olika delar av livet och ta tillvara på det engagemang som finns i föreningar och hos medborgare. Med ett väl utvecklat föreningsliv och bra förutsättningar för alla typer av föreningar att kunna bedriva sin verksamhet skapas möjligheter för alla. Dialog och inflytande ska genomsyra arbetet.

Övergripande mål
Utveckla mötesplatser som stärker Håbos attraktivitet
<i>Målet syftar till att öka kunskapen och utveckla upplevelsen av befintliga mötesplatser samt att skapa nya som ytterligare möter efterfrågan från kommunens medborgare och besökare.</i>
<i>Mötesplatserna ska attrahera alla som vistas i Håbo kommun och stärka Håbos identitet. Forum för dialog och samverkan med kommunens medborgare, näringsliv och föreningar ska utvecklas för att möta upp behovet vid ett växande Håbo.</i>

5.3 Finansiella mål

Kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten med mål och riktlinjer för att uppnå god ekonomisk hushållning. Finansiella mål av betydelse för god ekonomisk hushållning ska också anges. Kommunens finansiella mål fastställs årligen av kommunfullmäktige i samband med budget.

Övergripande mål
Kommunens resultat ska över perioden uppgå till i genomsnitt två procent av skattenettet exklusive realisationsvinster och investeringsbidrag från andra än staten
Överskott och intäkter av engångskaraktär ska i första hand användas till att minska kommunens skuldsättningsgrad eller för att finansiera kommunens investeringar
Exploateringsverksamheten ska totalt sett ge ett ekonomiskt överskott till kommunen

Dagens kommuninvånare ska finansiera sin egen välfärd och inte förbruka vad tidigare generationer tjänat ihop. Annars skjuts betalningar upp till framtida generationer. God ekonomisk hushållning förutsätter därför att kommunen har överskott över tiden.

Investeringsnivån är oftast högre än de avskrivningar på investeringar som varje år belastar resultatet. Kommunen behöver överskott för att finansiera investeringar, annars måste kommunen låna mer pengar eller frigöra resurser exempelvis genom att sälja anläggningstillgångar eller minska verksamhetens kostnader.

De pensionsrättigheter som anställda tjänat in före år 1998 är inte finansierade. Dessa rättigheter måste därför finansieras nu eller i framtiden. Redovisningsmetoden (den så kallade blandmodellen) innebär att dessa åtaganden inte bokförs som skulder i balansräkningen och att värdesäkringen inte kostnadsförs. För närvarande innebär det bland annat att kommunen redovisar lägre kostnader än man hade gjort om alla pensionskostnader hade medräknats. Om ett antal år kommer det att vara tvärtom.

Överskott är nödvändig förutsättning för att kommunen ska ha en buffert för att kunna möta oväntade händelser eller sämre tider, utan att behöva göra drastiska nedskärningar i verksamheten.

6 Budgetprocess

Kommunfullmäktige ska varje år, senast i november, fastställa budget för det kommande året och en plan för de två följande åren. Budgeten ska innehålla skattesats och anslagen för driftbudget och investeringsbudget för verksamheten. Det ska framgå hur verksamheten ska finansieras och finansiella mål för en god ekonomisk hushållning ska anges. Budgeten ska även innehålla en plan för verksamheten och planen ska innehålla mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Budgetarbete inför år 2020-2022

De ekonomiska förutsättningarna för kommunens verksamhet utifrån kommunens finansiella mål, tas fram under februari-mars. Dessa förutsättningar, tillsammans med befolkningsprognosen som visar de demografiska förändringarna samt prisförändringar, bildar de preliminära inriktningsramar som förvaltningarna får utgå från.

I mars och april tar förvaltningarna fram en analys av sin verksamhet utifrån förändringar i befolkning, lagar och förordningar, lokaler och kapitalkostnader samt möjliga omprioriteringar och effektiviseringar. Investeringar på kort och lång sikt ska ingå.

Under maj arbetar kommunledningsgruppen med budgetförslaget utifrån de ekonomiska förutsättningarna och verksamhetsanalyserna.

I juni färdigställs kommunledningsgruppens förslag och distribueras till samtliga politiker.

12 september anordnas en budgetkonferens med kommunstyrelsen och nämndsordförande och vice ordförande inklusive Håbo Marknads AB, där kommunledningsgruppen presenterar förslaget. På budgetkonferensen finns utrymme för bland annat dialoger och diskussioner.

Under september och oktober pågår den politiska beredningen och Håboalliansen presenterar sitt budgetförslag på KSAU den 7 oktober. Oppositionen lämnar budgetförslag den 11 oktober. Kommunfullmäktige beslutar om budgeten 4 november.

Under hösten arbetar nämnder och förvaltningar, utifrån kommunfullmäktiges budget som beslutas i november, med driftbudget, investeringsbudget och mål med verksamhetsplanering. Innan årsskiftet ska nämnder ha beslutat om sin budget och verksamhetsplan med mål, för det nya året.

Tidplanen visar de viktigaste händelserna i årets process.

Datum	Aktivitet	Berörd
VÅREN		
15 februari	Skatteprognos från SKL	
07 mars	Preliminära ekonomiska förutsättningar klara. Anvisningar för verksamhetsanalys inkl analys- och planeringsförutsättningar	Ekonomiavdelning/ ledningsgrupp
18 mars	Beslut om tidplan för mål- och budgetprocessen. Information om de ekonomiska förutsättningarna.	KS
29 mars	Befolkningsprognos klar	PoE-avd
15 april	Regeringens vårproposition	
2 maj	Verksamhetsanalys klar från förvaltningar.	Förvaltningschef
3 maj	Skatteprognos från SKL – ev justeringar i verksamhetsanalyser och budgetförslag	
3 juni	Kommunledningsgruppens budgetförslag klart, till samtliga politiker. Ev presentation	KS Kommundirektör
HÖSTEN		
22 augusti	Skatteprognos från SKL	
September	Regeringens budgetproposition	
12 september	Budgetkonferens – Kommunledningsgruppens budgetförslag presenteras och diskuteras.	KS, nämndordf och vice, KLG
September-oktober	Politiskt budgetarbete, tjänstemän finns till förfogande	Politiker
1 oktober	Skatteprognos från SKL	
Oktober	Information till fackliga representanter	
7 oktober	Håboalliansens förslag till Budget och mål 2020, plan 2021-2022	KSAU
11 oktober	Oppositionens förslag till budget, inlämnat för utskick till KS	
21 oktober	Beslut om budget och mål 2020, plan 2021-2022.	KS
4 november	Beslut om budget och mål 2020, plan 2021-2022. Övergripande mål, driftbudgetramar, investeringsramar, upplåning, skattesats, ekonomistyrprinciper	KF
December	Nämnder beslutar om budget och verksamhetsplan.	Nämnder

7 Omvärldsanalys

7.1 Omvärlden och utmaningar för Region Uppsala

Omvärldsanalysen är hämtad från den regionala utvecklingsstrategin (RUS) för Region Uppsala.

En föränderlig omvärld

Utvecklingen i världen kan beskrivas som genuint osäker och ger upphov till ett antal globala samhällsutmaningar. De är utgångspunkt för FN:s hållbarhetsmål, EU:s strategier och den nationella politiken, där demografisk utveckling, globalisering, klimat, miljö och energi samt social sammanhållning särskilt lyfts fram. Alla människor, företag, stater och regioner påverkas av dessa samhällsutmaningar och har ett ansvar att hantera dem. Det globala hänger ihop med det lokala. I detta avsnitt beskrivs de globala utmaningarna kortfattat, tillsammans med några centrala frågor som den regionala utvecklingsstrategin behöver hantera. Därefter sammanfattas regionens nuläge, dess styrkor och svagheter, vilket landar i tre övergripande utmaningar för vårt län.

Världen knyts samman och allt hänger ihop

Den starkaste utvecklingskraften sedan andra världskriget kommer ur den snabba globalisering som inneburit ett paradigmskifte i hur människor rör sig, företag agerar och samhällen fungerar. Globaliseringen drivs av en snabb teknikutveckling, i synnerhet av framväxten av internet, och sammanlänkade ekonomier. Världens befolkning växer från 7,4 miljarder till omkring 10 miljarder år 2050. På många sätt har världen aldrig haft det bättre. En miljard människor har lyfts ur fattigdom under de två senaste decennierna och den ekonomiska utvecklingen har stärkts.

Städerna växer

En trend som stärks av globaliseringen är urbaniseringen – att människor bor och arbetar i allt större städer. I början av 2010-talet bor hälften av alla människor i städer. År 2030 beräknas andelen öka till 70 procent. I städerna genereras mer än 80 procent av global BNP. Där finns ett brett utbud av arbetstillfällen och arbetskraft. Stadstillväxten erbjuder möjligheter att skapa smarta, hållbara samhällen och städer, med hållbara transportlösningar och energieffektiva byggnader, och införa ny teknik. Många städer lider dock av stora sociala problem, trängsel och miljöförstöring, som måste hanteras för att värna människor och natur.

Tekniken och digitaliseringen utvecklas snabbt

Digitaliseringen av samhället och teknikutveckling har förändrat tillvaron för människor och företag i hela världen på oerhört kort tid. Tekniken kommer att ta stora steg framåt och nya innovationer lär förändra vårt beteende och få dramatiska konsekvenser för staters, näringslivets och individers sammankoppling, produktivitet, effektivitet, ekonomisk tillväxt och sysselsättning.

Digitalisering, smarta telefoner, nya betalningslösningar och innovation stödjer framväxten av nya, revolutionerande affärsmodeller. Ett synligt resultat är en ökad konkurrens, liksom en lokal och global delningsekonomi som gör underutnyttjade resurser tillgängliga för fler.

Klimatet förändras och miljön hotas

Den snabba globaliseringen, växande ekonomier och ökat välstånd sedan 1950-talet har fått och kommer att få stora konsekvenser på jordens klimat och ekosystem. Bara några graders högre medeltemperatur medför allvarliga konsekvenser för kommande

generationers livsförutsättningar. Oförutsedda effekter uppstår, som riskerar att tippa över utvecklingen i en oönskad riktning, bortom människans kontroll. Det krävs en smart och innovationsdriven utveckling som genererar ekonomiskt värde, mänskligt välbefinnande och anpassning till de ramar planeten och miljön sätter. Den svenska ambitionen är att vara internationellt ledande i arbetet med att nå en hållbar utveckling och bli ett av världens första fossilfria välfärdsländer, som visar vägen till hur minskade utsläpp kan kombineras med ekonomisk tillväxt, jobb och välstånd.

Konflikterna och de sociala spänningarna ökar

Historiskt sett pågår få väpnade konflikter i världen, även om antalet har ökat något under senare år. Flera av konflikterna får konsekvenser långt utanför de direkt berörda länderna. En ökad efterfrågan och konkurrens om sinande naturresurser, vatten och livsmedel väntas ge upphov till fler konflikter. De flyktingströmmar som uppstått under senare tid är sannolikt bara början på en större folkvandring som kan komma att pågå i många år framåt. Nationellt riskerar missnöje, orättvisor och utanförskap skapa sociala spänningar som kan följas av främlingsrädsla och minskad tillit i samhället.

Befolkningen växer och andelen äldre ökar

Förändringar i befolkningens sammansättning har stor betydelse för de offentliga välfärdssystemen. Enligt den senaste långtidsutredningen beräknas Sveriges befolkning öka med 3 miljoner invånare fram till år 2060.

Utifrån senare års invandring och befolkningsökning bedöms Uppsala län passera 500 000 invånare omkring år 2050. Under kommande decennier har Sverige stora demografiska utmaningar, med minskande arbetskraft och vikande skatteunderlag. Den högre livslängden innebär att andelen äldre ökar snabbt, vilket på sikt ökar kostnaderna för vård och omsorg, även om äldre människor kommer att vara friska längre än gårdagens.

Den globala konkurrensen ökar och den ekonomiska geografin förändras

Konkurrensen mellan länder, regioner och företag hårdnar, samtidigt som behovet av samarbete ökar. De mest framgångsrika platserna i denna nya ekonomiska geografi lyckas locka till sig investerare, besökare och invånare med de bästa förutsättningarna för hållbar ekonomisk utveckling och jobbskapande. All utveckling är global och lokal, allt hänger ihop lokalt. Administrativa gränser luckras upp och människor och företag verkar i allt större arbetsmarknadsregioner, vilket i sin tur genererar högre ekonomisk tillväxt och sysselsättning än i mindre regioner.

En framgångsrik region med potential

De senaste åren kan Uppsala län uppvisa en, i jämförelse med andra svenska regioner, stark utveckling.

Flera indikatorer pekar på att länet är attraktivt för både företag och individer att bo och verka i. Länet har en stark sysselsättnings- och befolkningsutveckling, vilket tillsammans med ett positivt födelsetal gör området till det snabbast växande i landet vid sidan av Stockholm. Länet har bland landets lägsta arbetslöshet, även om den skiftar mycket mellan kommuner och mellan olika grupper, där utlandsfödda, funktionsnedsatta och ungdomar som hoppar av gymnasieskolan har mycket svårt att komma in på arbetsmarknaden. Länets samlade förmåga till förnyelse och innovation ligger enligt flera mätningar i toppskiktet för riket. Näringslivet har en god internationell konkurrenskraft, med en väl utvecklad basindustri och framstående framtidsbranscher som life science, tech, gröna näringar, energiteknik och avancerade material – från pulverstål till nano-partiklar. Besöksnäringen ökar i omsättning, liksom servicesektorn, och många nya bolag växer fram. Detta, tillsammans med ett starkt

regionalt företags- och innovationsstöd, en diversifierad arbetsmarknad och närhet till ett antal statliga myndigheter, har bidragit till att regionen klarar konjunktursvängningar bättre än flera andra svenska regioner.

Länet ingår i Stockholm–Mälarenregionen – en av Europas snabbast växande – och har en stark tradition av kunskap, kultur och kompetens. Inte minst tack vare Uppsala universitet och Sveriges lantbruksuniversitet, där forskning, utbildning och samverkan främjar kunskap, demokrati och samhällsutveckling. Det geografiska läget i Stockholm–Mälarenregionen, närheten till Arlanda och väl utbyggd kollektivtrafik ger god tillgänglighet inom och mellan regionerna. Länet präglas av närhet och består av åtta kommuner med stor landsbygd, attraktiva tätorter och Uppsala stad som geografiskt nav. Det finns en mångfald av natur- och kulturmiljöer, med kusten, Mälaren,

Dalälven och livsmiljöer som attraherar fler invånare. Trots att Uppsala län kan uppvisa en stark historisk utveckling finns det områden som behöver utvecklas och stärkas. Det handlar exempelvis om att möta efterfrågan på bostäder, livsmedel och upplevelser, öka kapaciteten inom mjuk och hård infrastruktur samt koppla länet till den växande huvudstadsregionen. På det sociala området gäller det att minska arbetslösheten, förbättra folkhälsan och utjämna skillnaderna mellan olika grupper och mellan länets kommuner.

Tre utmaningar för Uppsala län

Genomgången av länets styrkor och svagheter, kombinerat med hot och möjligheter från omvärlden, kan summeras i tre övergripande utmaningar för Uppsala län.

- Att fortsätta växa och vara en tillgänglig region i ett större sammanhang, som erbjuder trygga och stimulerande livsmiljöer och bostäder efter behov, samt minskar miljöbelastningen.
- Att vara en hållbar och nyskapande region som ger förutsättningar för ett växande arbetsliv och värdeskapande företag i en världsledande miljö för innovation, kreativitet och kompetens.
- Att vara en öppen och attraktiv region som genom god ekonomisk bärkraft bidrar till att invånarna kan leva ett gott liv, med hög kompetens, god hälsa och delaktighet i samhälle och arbetsliv.

8 Befolkningsprognos

Plan- och exploateringsavdelningen har tagit fram en befolkningsprognos för perioden 2019-2029 som sammanfattas nedan. Befolkningsprognosen utgör ett viktigt underlag för planeringen av den kommunala verksamheten och för beräkning av skatteunderlaget.

För budget 2020 och plan 2021-2022 används medelscenariot.

Befolkningsprognos Håbo kommun 2019-2029

Under 2018 ökade befolkningen i Håbo kommun med 481 personer, från 21 083 personer år 2017 till 21 564 i slutet av 2018. Detta är en högre befolkningsökning än föregående år då befolkningen ökade med 346 personer. Orsaken till den ökande befolkningen var ett positivt flyttnetto med omkring 400 personer och ett positivt födelsenetto med 80 personer.

Den positiva befolkningstillväxten väntas fortsätta i Håbo kommun under kommande år. Enligt kommunens befolkningsprognos väntas befolkningen växa till 25 009 invånare år 2030, vilket motsvarar en ökning med totalt 3 445 personer jämfört med 2018. Procentuellt motsvarar detta en ökning med 16 procent. Utslaget per år under prognosperioden väntas befolkningen öka med i snitt 287 personer årligen.

Befolkningstillväxten väntas vara något högre under prognosens första år. Fram till 2024 förväntas befolkningen öka till 23 569 invånare, vilket motsvarar en ökning med 2 005 personer. Den årliga befolkningsökningen skattas under denna period till cirka 335 personer per år.

Mellan 2025 och 2030 väntas befolkningstillväxten mattas av något, till en ökning med omkring 240 personer per år. Den avtagande befolkningstillväxten beror främst på ett minskat flyttnetto till följd av en högre utflyttning under denna period.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Flyttnetto	397	320	270	255	232	214	196	183	171	161	156	143	139
Inflyttade	1 552	1 546	1 521	1 527	1 526	1 527	1 525	1 527	1 530	1 533	1 537	1 536	1 541
Utflyttade	1 155	1 227	1 251	1 272	1 294	1 312	1 329	1 344	1 359	1 372	1 382	1 393	1 402
Födelse- netto	80	81	85	87	88	88	88	87	85	83	81	77	73
Födda	217	221	229	236	242	247	252	255	259	261	264	265	266
Döda	137	140	144	149	154	159	163	168	173	178	183	188	192
Folkmängd	21 564	21 965	22 319	22 662	22 982	23 285	23 569	23 839	24 095	24 340	24 576	24 797	25 009
Folkökning	+481	401	355	342	320	303	284	270	256	245	237	220	212
i procent	2,3	1,9	1,6	1,5	1,4	1,3	1,2	1,1	1,1	1	1	0,9	0,9

Figur X. Sammanställning av befolkningsmängden och de faktorer som påverkar denna 2016 – 2030. Uppgifterna för 2018 enligt statistik från SCB. Uppgifterna från 2019 och framåt är prognosticerade värden enligt befolkningsprognosen.

Utvecklingen i olika åldersgrupper

När prognosen bryts ned i olika åldersgrupper visas förändringar i åldersstruktur i kommunen. I absoluta tal beräknas befolkningsmängden i samtliga åldersgrupper, förutom grupperna 65 – 74 år samt 75 – 79 år, att öka under prognosperioden. Antalet 65-74-åringar beräknas minska från 2 307 personer år 2018, till 2 170 personer år 2030, vilket motsvarar en minskning med 5,9 procent. Även antalet 75-79-åringar antas

minska, från 841 personer 2018 till 779 personer vid befolkningsprognosens slutår 2030. Detta motsvarar en minskning med 7,4 procent.

Den största förändringen tros ske bland personer över 80 år. 2018 var 678 personer 80 år eller äldre. Gruppen förväntas öka till 1 599 personer år 2030, vilket motsvarar en ökning med 921 personer. Procentuellt motsvarar detta en ökning med 135,9 procent.

Även antalet barn och unga väntas öka under prognosperioden. Antalet barn i förskoleåldern (1 – 5 år) väntas öka med 236 barn fram till 2030, från 1 396 barn år 2018 till 1 632 barn 2030. Detta motsvarar en procentuell ökning med 16,9 procent.

Antalet barn i grundskoleåldern (6 – 15 år) väntas öka, från sammanlagt 3 063 barn år 2018 till 3 502 barn år 2030. Detta motsvarar en ökning med 439 barn, vilket är en procentuell ökning med 14,3 procent. Den största ökningen väntas ske bland 6-9-åringarna, vilka förväntas öka med 236 barn till 2030, vilket motsvarar en ökning med 20,4 procent. Antalet 10-12-åringar väntas öka med 7,8 procent till 2030, och antalet 13-15-åringar väntas öka med 13,6 procent.

Antalet barn i gymnasieåldern väntas öka från 870 år 2018 till 1 016 barn år 2030, vilket motsvarar en ökning med 146 barn. Procentuellt motsvarar detta en ökning med 16,8 procent.

Alder	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
0	238	239	247	253	259	264	269	272	276	279	281	282	283
1-5	1 396	1 429	1 445	1 467	1 464	1 499	1 521	1 547	1 569	1 588	1 605	1 620	1 632
6-9	1 154	1 173	1 187	1 221	1 285	1 295	1 309	1 322	1 314	1 340	1 355	1 374	1 390
10-12t	975	944	956	938	934	934	964	995	1 035	1 034	1 045	1 032	1 051
13-15	934	972	983	1 008	978	989	972	968	968	996	1 025	1 062	1 061
16-18	870	920	948	962	997	1 006	1 026	1 000	1 010	994	990	991	1 016
19-24	1 340	1 346	1 367	1 406	1 461	1 493	1 505	1 550	1 562	1 578	1 577	1 587	1 582
25-44	5 179	5 260	5 325	5 389	5 460	5 544	5 604	5 682	5 749	5 814	5 885	5 933	5 981
45-64	5 652	5 807	5 962	6 033	6 121	6 184	6 289	6 338	6 390	6 428	6 448	6 462	6 465
65-74	2 307	2 217	2 098	2 047	1 967	1 923	1 884	1 868	1 895	1 936	1 982	2 067	2 170
75 - 79	841	911	988	1 057	1 087	1 078	1 051	1 018	954	898	865	830	779
80+	678	747	813	881	969	1 073	1 173	1 276	1 373	1 454	1 516	1 558	1 599
Folkmängd	21 564	21 965	22 319	22 662	22 982	23 285	23 669	23 839	24 095	24 340	24 576	24 797	25 009

Figur X. Antalet personer per åldersgrupp 2018 – 2030. Uppgifterna för 2018 enligt statistik från SCB. Uppgifterna från 2019 och framåt är prognosticerade värden enligt befolkningsprognosen.

Om befolkningsprognosen

Håbo kommun beställer sedan 2017 befolkningsprognos från Statistiska Centralbyrån (SCB). SCB utgår i prognosen från regionala antaganden om fruktsamhet, dödlighet, inflyttning och utflyttning. Befolkningsprognosen beställs årligen och redogör för den förväntade befolkningsutvecklingen i hela kommunen.

I den prognosmodell som SCB använder utgår framskrivningen från befolkning efter ålder och kön 2018-12-31. Dödligheten antas följa samma utveckling som riket under prognosperioden, enligt SCB:s riksprognos. Dödsriskerna justeras regionalt i åldersklasserna 20 - 64 år samt 65 - 90 år för män och kvinnor efter jämförelse med rikets dödlighet under perioden 2009 - 2018. Fruktsamheten antas följa utvecklingen för riket, enligt SCB:s riksprognos, men nivån justeras regionalt. Den tidigare observerade in- och utflyttningen till varje region utgör grunden för antaganden om omflyttningen. Köns- och åldersfördelning för inflyttningen baseras på inflyttningen under perioden

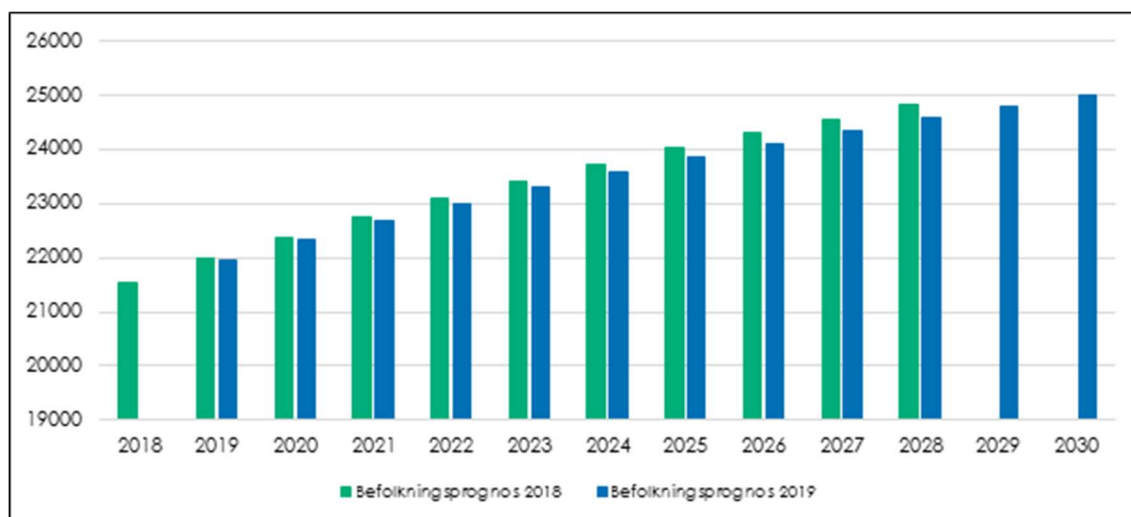
2013-2018. Inflyttningsmönstret kan sedan justeras för varje prognosår efter åldersfördelningen i SCB:s riksprgnos. Utflyttningsrisker baseras på flyttmönster åren 2013-2018.

Håbo kommun har som underlag till prognosen försett SCB med uppgifter om den förväntade bostadsproduktionen under prognosåren.

Skillnad mot föregående års prognos

2019 års befolkningsprognos visar en något lägre utveckling än 2018 års befolkningsprognos. Vid föregående års befolkningsprognos slutår 2028 förväntades befolkningen uppgå till 24 825 invånare, vilket kan jämföras med 24 576 invånare år 2028 enligt årets befolkningsprognos. Detta motsvarar en skillnad med drygt 250 personer.

Skillnaden mellan de två befolkningsprognoserna kan förklaras genom de osäkra antaganden om bostadsproduktionen och bostadsmarknaden som påverkar den förväntade inflyttningen och därigenom den totala prognosticerade befolkningsökningen i kommunen. Den rådande osäkerheten på den svenska bostadsmarknaden, och framför allt nyproduktionsmarknaden, har i vissa fall lett till att vissa bostadsprojekt har lagts vilande i väntan på att marknadsläget ska vända. Detta kan leda till att de antaganden om den kommande bostadsproduktionen som ligger till grund för befolkningsprognosen visar sig vara felaktiga på grund av förskjutningar i projektens tidsplan.

Figur X. Jämförelse mellan befolkningsprognos 2018 och befolkningsprognos 2019.

Alternativa befolkningsscenarion

Håbo kommun har beställt tre befolkningsprognoser utifrån den förväntade bostadsproduktionen i kommunen; scenario låg, medel och hög. Scenario medel utgör kommunens huvudprognos och är det scenario som redovisas ovan.

De första tre prognosåren 2019 – 2021, baseras de tre scenarierna på samma förväntade bostadsproduktion. Under efterföljande prognosår, 2022 – 2030 baseras de tre scenarierna på olika bostadsproduktionstakter. Scenario låg bygger på ett årligt tillskott om 100 bostäder per år, vilket motsvarar bostadsbyggnadstakten i kommunen utslaget per år under 2010 – 2017. Scenario medel baseras på ett årligt tillskott om 150 bostäder, vilket är i nedre kant av kommunens bostadsförsörjningsprogramms riktlinje om 150 – 200 tillkommande bostäder årligen. Scenario hög baseras på ett årligt tillskott med 200 bostäder, vilket är i linje med bostadsförsörjningsprogrammets övre nivå.

År	Scenario låg	Scenario medel	Scenario hög
2019	21 965	21 965	21 965
2020	22 319	22 319	22 319
2021	22 662	22 662	22 662
2022	22 935	22 982	23 028
2023	23 193	23 285	23 376
2024	23 435	23 569	23 703
2025	23 663	23 839	24 015
2026	23 877	24 095	24 312
2027	24 081	24 340	24 599
2028	24 276	24 576	24 877
2029	24 457	24 797	25 137
2030	24 630	25 009	25 388

8.1 Bostadsproduktion

Under 2018 färdigställdes drygt 120 bostäder, sett till antal utfärdade slutbesked. Det stora utbyggnadsområdet Frösundavik färdigställdes under 2018, och de sista nya invånarna flyttade in under hösten.

Bostadsproduktionen under de närmaste åren är framför allt koncentrerad till Bålsta. Ett av de större exploateringsområdena i Bålsta är Våppeby äng. Där bygger Håbohus och BoKlok sammanlagt 260 bostäder i flerbostadshus. De första hushållen flyttade in under sommaren 2018. Området kommer att färdigställas under 2019, och den sista inflyttningen beräknas ske efter sommaren.

I Lindegård vid Åbergs museum uppför Götenehus ett 30-tal nya småhus. Tio av dessa är färdigställda, och de övriga förväntas uppföras under kommande år. I ett senare skede tillkommer Lindegård etapp II, där Götenehus kommer att uppföras omkring 60 bostäder i flerbostadshus. Vid Lindegård pågår även arbete med detaljplan för ett nytt bostadsprojekt som omfattar cirka 30 hyresrätter. Projektet har påbörjats.

I Skokloster uppförs 44 parhus i området Gropen. Projektet är i full produktion och förväntas avslutas under 2019. Sista inflyttning förväntas ske efter sommaren.

Trenden med ett ökat bostadsbyggande har fortsatt, trots osäkerhet på bostadsmarknaden. Under åren 2009-2015 har nyproduktionen pendlat mellan 25 – 50 bostäder per år, men har ökat successivt. År 2016 färdigställdes 64 bostäder. Därefter ökade bostadsbyggandet kraftigt och 2017 färdigställdes knappt 180 bostäder.

Tabellen nedan visar en uppskattning kring bostadsproduktionen i kommunen under kommande år. Det råder dock stor osäkerhet kring det framtida bostadsbyggandet, bland annat till följd av osäkerheter på bostadsmarknaden.

Förväntat bostadsbyggande. år	Flerbostadshus	Småhus	Totalt
2019	120	30	150
2020	80	30	110
2021	120	10	130
Totalt till och med 2021	320	70	390
Förväntat bostadsbyggande 2022-2025	840	90	930

Sammanställningen visar att många nya bostäder kan möjliggöras under kommande år. Håbo kommun behöver utveckla planberedskap, men det är marknaden och efterfrågan på bostäder som styr byggherrarnas tidsplan.

9 Kostnadsanalys

Av tabellen nedan framgår det att Håbo kommuns kostnader för de största verksamheterna år 2018 är cirka 7 miljoner kronor högre än kommunens referenskostnad.

Kommunens faktiska kostnader för år 2018 jämförs med de kostnader kommunen normalt skulle ha utifrån sina strukturella förutsättningar och en genomsnittlig kostnadsnivå, vilket benämns referenskostnad. Referenskostnaden används i utjämningsystemet för ge kommunerna samma ekonomiska förutsättningar att bedriva obligatorisk verksamhet.

Den senaste officiella statistiken avser år 2018. Positiva värden indikerar högre kostnadsläge än förväntat och negativa värden ett lägre kostnadsläge än förväntat.

	För-skola	Fritids-hem	Grund-skola F-9	Gym-nasie-skola	LSS	IFO	Äldre-omsorg	Totalt
Avvikelse i procent	3,6 %	-15,2 %	5,7 %	-0,3 %	4,50 %	-0,5 %	8,2 %	
Nettokostnad kr per invånare	7 239	1 641	14 412	4 702	3 410	2 743	7 456	
Referenskostnad kr per invånare	7 507	1 937	13 629	4 716	3 292	3 324	6 890	
Skillnad kr per invånare	-268	-296	783	-14	118	-581	566	
Skillnad, mkr	-6	-6	17	0	3	-13	12	7
<i>Skillnad 2017, mkr</i>	<i>-7</i>	<i>-3</i>	<i>16</i>	<i>4</i>	<i>3</i>	<i>-7</i>	<i>18</i>	<i>23</i>

Källa: Kolada

De största avvikelser återfinns inom verksamheterna grundskola och äldreomsorg. För grundskola är kostnaden 17 miljoner kronor högre än referenskostnaden och för äldreomsorgen är kostnaden 12 miljoner kronor högre.

Det är viktigt att analysera orsaken till att kommunens kostnader avviker från referenskostnaden och överväga vilka möjligheter som finns att anpassa verksamheten mot referenskostnadsnivån.

10 Känslighetsanalys

Kommunens ekonomi är utsatt för påverkan från omvärlden. En känslighetsanalys som visar förändringar i ett antal storheter ger följande riskexponering för år 2020:

- Ökade löner med 1 procent - motsvarar 8,5 miljoner kronor i ökade kostnader
- Effektivisering med 1 procent - motsvarar 12 miljoner kronor i sänkta kostnader
- 100 fler/färre invånare - motsvarar 10 miljoner kronor i ändrade skatteintäkter
- Räntan ökar med 1 procent - motsvarar 3,1 miljoner kronor i ökade kostnader
- Höjd skatt 50 öre - motsvarar 26 miljoner kronor i ökade intäkter
- Skatteunderlaget ändras med 1 procentenhet - motsvarar 10 miljoner kronor i ändrade intäkter

11 Kommunens ekonomiska förutsättningar

I sitt senaste cirkulär 19:40 (2019-10-01) gör Sveriges Kommuner och Landsting följande bedömning:

Svensk ekonomi på väg mot lågkonjunktur 2020

Denna bedömning för samhällsekonomin beskrivs mer utförligt i *Ekonomirapporten, oktober 2019* (som publiceras den 16 oktober). I år har konjunkturen i Sverige klart och tydligt dämpats. I enlighet med SKLs tidigare prognoser beräknas svensk BNP-tillväxt under återstoden av 2019 bromsa ytterligare. Redan nu syns den lägre produktionstillväxten sätta avtryck i sysselsättningen: både antalet sysselsatta och antalet arbetade timmar visar under det första halvåret på en mindre nedgång.

Även nästa år beräknas svensk BNP-tillväxt bli låg, inte minst på basis av svaga utsikter för svensk export. Global BNP-tillväxt 2020 tror SKL blir den lägsta på 11 år. Handelskonflikter och en rad geopolitiska orosmoment antas fortsatt hämma global handel, vilket bidrar till en dämpning för svensk exportmarknad. Som en följd av den låga tillväxten i Sverige faller resursutnyttjandet ytterligare: den fleråriga uppgången på arbetsmarknaden förbyts till en tillbakagång; sysselsättningen minskar och arbetslösheten stiger 2020.

Mild lågkonjunktur dämpar skatteunderlagstillväxten 2020– 2021

Uppräkningsfaktorerna som styr preliminär utbetalning av kommunal- och regionskatt har av regeringen fastställts till 1,034 för 2019 och 1,026 för 2020, i enlighet med prognosen i budgetpropositionen för år 2020.

Prognosen för 2019–2023 baseras på den samhällsekonomiska bild som sammanfattas här nedanför och beskrivs utförligt i *Ekonomirapporten, oktober 2019*.

SKLs prognos för 2020 visar att högkonjunkturen innan årets slut övergår i en mild lågkonjunktur, vilket betyder att arbetade timmar minskar. Effekten på skatteunderlaget dämpas i viss mån av att löneökningarna blir något högre och budgetpropositionens förslag om förbättrat grundskydd för pensionärer. Därutöver hålls skatteunderlaget tillbaka av att personer som fyllt 65 år får ytterligare en höjning av grundavdragen (regioner och kommuner får ytterligare en kompensation via höjning av anslaget Kommunalekonomisk utjämning). Det resulterar i att både den faktiska och underliggande skatteunderlagstillväxten faller ytterligare, till den lägsta takten sedan 2010.

Förändring jämfört med SKL:s augustiprognos

Jämfört med den prognos SKL presenterade i augusti (cirkulär 19:35) räknar SKL nu med något större skatteunderlagstillväxt åren 2019, 2021 och 2022. Upprevideringarna förklaras av att den aktuella prognosen utgår från högre potentiell sysselsättningsnivå än den förra beräkningen. Att utvecklingen för 2020 justerats ner beror främst på förslaget i budgetpropositionen om höjt grundavdrag för personer som fyllt 65 år.

Procentuell förändring	2018	2019	2020	2021	2022	2018–2022
SKL okt	3,7	3,2	2,5	3,2	3,9	17,5
Reg sep	3,6	3,4	2,6	3,2	3,4	17,3
ESV sep	3,7	2,9	3,2	3,2	3,3	17,4
SKL aug	3,7	3,1	3,1	3,0	3,7	17,7

Källa: Ekonomistyrningsverket, Regeringen, SKL.

Förutsättningar för Håbo kommun

Den senaste skatteprognosen visar att kommunen för år 2020-2022 har ett begränsat ekonomiskt utrymme för kostnadsökningar.

När resultatet läggs på en låg nivå år 2020, 2 % av skatteintäkter och generella statsbidrag, och skatten sänks med 25 öre, är det ekonomiska utrymmet cirka 39 miljoner kronor. För år 2021-2022 är prognosen att det ekonomiska utrymmet för kostnadsökningar ligger på 35-45 miljoner kronor för respektive år.

Beräkningen är preliminär och kan förändras utifrån nya prognoser för skatteintäkter, befolkning och löneökningarnivå.

Eftersom kommunens befolkning växer, främst i yngre och äldre åldrar, innebär det att de ökade resurserna främst måste gå till fler platser inom förskola, skola och äldreomsorg. Beräkningar visar att dessa förändringar kostar cirka 30 miljoner kronor årligen. Tillsammans med löne- och prisökningar går i princip hela intäktsökningen till befolkningsförändringen.

Det medför att alla andra kostnadsökningar i verksamheterna måste lösas genom förändringar inom verksamheterna. Förvaltningarna måste ta ett stort ansvar för att genomföra nödvändiga förändringar för att kunna finansiera dessa kostnadsökningar.

Kommunen har som finansiellt mål att ha ett resultat på 2 procent i genomsnitt av skatte- och statsbidragsintäkterna under perioden. Det motsvarar cirka 25 miljoner kronor årligen. Detta överskott ska bland annat gå till att delfinansiera investeringar, för att allt inte ska behöva lånefinansieras. Det är därför viktigt att budgetera med minst 2 procent i resultat för att ha en buffert om intäkterna blir lägre än beräknat. Detta för att undvika akuta besparingsåtgärder under året.

Osäkerheten i skatte- och statsbidragsprognosen

Skatte- och statsbidragsprognosen bygger på att kommunens befolkning fortsätter att öka. Om befolkningsökningen är 100 färre än beräknat, innebär det lägre skatteintäkter med cirka 10 miljoner kronor.

Osäkerheten som befolkningsutvecklingen orsakar, tillsammans det kända lägre ekonomiska utrymmet för kommande år, gör att fortsatta ständiga effektiviseringar krävs i verksamheten.

Att notera är att kostnadsnivån inom främst äldreomsorgen och grundskolan är fortsatt hög samtidigt som dessa målgrupper kommer att växa i framtiden.

11.1 Nytt kostnadsutjämningsystem

Utjämningsystemet

Det är stora skillnader i skattekraft och mellan befolkningens behov av service i olika delar av landet, samtidigt som att staten vill att invånarna ska garanteras likvärdig kommunal service. Syftet är att skapa likvärdiga ekonomiska förutsättningar för alla kommuner och landsting att tillhandahålla service oberoende av skattekraft och kostnader som inte går att påverka. Systemet gäller lagstadgad verksamhet, inte frivillig. Kommunens egen skattesats påverkar inte avgiften eller bidraget.

Utjämningsystemet består av fem delar och kostnadsutjämningsen är en av dem. Kostnadsutjämningsen är till för strukturella behov. Den är mellankommunal och utjämnar för skillnader i behov som kan bero på demografi, geografi eller socioekonomiska förutsättningar.

Nytt kostnadsutjämningsystem från 2020

SCB har publicerat det preliminära utfallet för den nya kostnadsutjämningsmodellen. Förslaget bygger på regeringens proposition om ändrad kostnadsutjämningsmodell, som kommer att behandlas av riksdagen den 20 november. Utfallet ändras kraftigt jämfört med det nuvarande systemet, som SKLs aprilprognos baserades på. Regeringens förslag bygger också på en annan kostnadsutjämningsmodell för individ- och familjeomsorg än vad Kostnadsutjämningsutredningen föreslog. Den stora skillnaden är att två variabler tas bort (barnfattighedsvariabeln och andel invånare äldre än 65 år) samt att variablernas viktning räknas om. Variabeln tätortsbefolkning ges tyngre vikt, varför storstäderna får ett förbättrat utfall. Eftersom kostnadsutjämningsmodellen är en inomkommunal omfördelning innebär det att många andra kommuner får ett försämrat utfall, varav Håbo kommun är en av kommunerna. Kostnadsutjämningsmodellen ökar från 361 kronor per invånare eller 7,7 miljoner kronor, år 2019, till 1 087 kronor per invånare år 2020 eller 23,8 miljoner kronor.

Regeringen anser att kommuner och regioner bör ges en möjlighet till successiv omställning genom ett införandebidrag som begränsar effekterna både för kommunerna som är mottagare och som är givare i kostnadsutjämningsmodellen fram till år 2023 för att år 2024 upphöra helt. För Håbo kommuns del innebär det att kommunen får lättnader i form av införande bidrag med 965 kronor per invånare år 2020 eller 21,1 miljoner kronor.

SCB:s beräkningar för 2020 enligt regeringens förslag ingår i de kommun-/regionvisa beräkningar av skatter och bidrag som SKL presenterat tisdagen den 1 oktober.

Effekt för Håbo kommun

Det nya kostnadsutjämningsystemet som beräknas införas från år 2020, ingår i skatte- och statsbidragen i detta budgetförslag, utifrån SKLs beräkningsmodell. Beräkningarna är preliminära eftersom hänsyn kommer att tas till befolkning per 1 november 2019. Nettoeffekten för kommunen i form av utökad utbetalning i kostnadsutjämningsmodellen redovisas i tabellen nedan.

Införande av ny kostnadsutjämningsmodell år 2020	År 2019	År 2020	År 2021	År 2022	År 2023
Kostnadsutjämningsmodell	-7 740	-23 807	-25 704	-25 666	-27 849
Införande bidrag	0	21 132	11 776	4 837	0
Netto effekt	-7 740	-2 675	-13 928	-20 829	-27 849

11.2 Skatte- och statsbidragsintäkter för planperioden

Intäkter från skatter och generella statsbidrag har beräknats utifrån SKLs modell, kommunens befolkningsprognos samt SKLs prognos för statsbidraget för flykting/välfärdsmiljarderna.

Övriga generella statsbidrag finns det inga besked om. Från år 2021 ingår det särskilda statsbidraget för flyktingmottagande, välfärdsmiljarderna, helt i regleringsavgiftsposten.

Skatteintäkterna är beräknade utifrån en sänkning av skattesatsen med 25 öre från år 2020. Sänkningen gör att skatteintäkterna minskar med 13,2 miljoner kronor år 2020, 13,7 miljoner år 2021 och 14,4 miljoner år 2022.

Till år 2020 ökar skatte- och statsbidragsintäkterna med 45,0 miljoner kronor till 1 247,2 miljoner kronor, jämfört med skatteintäktsprognosen för år 2019. År 2021-2022 ökar intäkterna i genomsnitt med cirka 43 miljoner kronor, jämfört med skatteintäktsprognosen för år 2020.

mkr	Budget 2019	Prognos 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Skatteintäkter	1 096,2	1 098,1	1 108,3	1 154,1	1 213,3
Inkomstutjämnning	97,3	95,8	112,9	115,7	116,3
Kostnadsutjämnning exkl införandebidrag	-9,9	-7,7	-23,8	-25,7	-25,7
Införandebidrag	0	0	21,1	11,8	4,8
Regleringsavgift	9,4	15,1	22,7	26,8	23,2
LSS-utjämnning	-44,9	-45,3	-40,8	-41,5	-42,2
Fastighetsavgift	41,9	41,8	43,6	43,6	43,6
Generellt statsbidrag, flykting/välfärdsmiljarder	4,3	4,3	3,2	0,0	0,0
Generellt statsbidrag, byggstimulans/ ensam-kommande/ extratjänster	2,0	0,1	0,0	0,0	0,0
Summa	1 196,3	1 202,2	1 247,2	1 284,8	1 333,3

12 Regeringens budgetproposition

Sammanfattning

Den 18 september presenterade regeringen Budgetpropositionen för 2020 (2019/20:1) och Höständringsbudgeten för 2019 (2019/20:2).

Budgetpropositionen syftar till att ange politikens inriktning för perioden 2020–2022.

Höständringsbudgeten har ett förslag som påverkar kommunerna. Några av satsningarna är att de generella bidragen ökar med 3,5 miljarder kronor 2020 till kommunerna (har tidigare aviserats); det så kallade likvärdighetbidraget ökar till 4,9 miljarder kronor 2020 och till 6,2 miljarder 2021; det riktade statsbidraget för att anställa lärarassistenter (som infördes genom årets vårandringsbudget) ökar från 475 miljoner kronor till 1 miljard 2020; och lågstadielyftet minskar från 2 miljarder kronor till 1 miljard under 2020 och utgår sedan helt.

Tidigare aviserade och föreslagna tillskott

*De generella tillskott som finns i regeringens utgiftsområde 25 innehåller **inga förändringar jämfört med tidigare aviseringar**. De ”gamla välfärds miljarderna” aviserades i BP17. Totalt utgör dessa 10 miljarder kronor till kommuner och regioner från och med 2017. En viss andel av bidraget ingår i de generella statsbidraget, och en viss andel fördelas utifrån kommunernas asyl- och flyktingmottagande. Dessa andelar förändras över tiden, samtidigt ökar också regionernas andel något. De ”nya välfärds miljarderna” aviserades i BP18 och för 2019 tillfördes 3,5 miljarder kronor till kommunernas generella statsbidrag. Ytterligare 3,5 miljarder aviserades att tillföras från och med 2020. Sedan hösten 2017 har dessa 3,5 miljarder för 2019 och 7,0 miljarder för 2020 ingått i SKL:s beräkningar av det generella statsbidraget och därmed ingått i de kommunvisa budgetförutsättningarna. **Budgetpropositionen för 2020 innehåller alltså ingen förändring av de generella tillskotten.***

Nya regleringar enligt finansieringsprincipen

Regeringen avser att lämna förslag om att kommunerna kontinuerligt ska upprätthålla en övergripande ledning av räddningstjänsten. Förslaget baseras på betänkandet En effektivare **kommunal räddningstjänst** (SOU 2018:54). För att kompensera kommunerna för det utökade åtagandet, beräknas anslaget ökas med 45 miljoner kronor från och med 2021.

Regeringen avser att lämna förslag till riksdagen om en ny påföljd för unga lagöverträdare, **ungdomsövervakning**. Förslaget baseras på promemorian Nya ungdomspåföljder (Ds 2017:25), som bygger på Påföljdsutredningens betänkande Nya påföljder (SOU 2012:34). För att kompensera kommunerna för det utökade åtagande som ändringen innebär beräknas anslaget ökas med 2,5 miljoner kronor från och med 2021. Folkhälsomyndigheten har lämnat förslag till regeringen att **vaccination av pojkar mot humant papillomvirus (HPV)** ska omfattas av det nationella vaccinationsprogrammet för barn. Regeringen avser att besluta i enlighet med förslaget. För att ersätta kommunerna för ökade kostnader föreslår regeringen att kommunernas kompenseras med 10 miljoner kronor från och med 2020 medan regionerna kompenseras med 46 miljoner.

Förändringar av tidigare aviserade regleringar enligt den kommunala finansieringsprincipen

I den beslutade budgeten för 2019 beräknades 350 miljoner kronor från och med 2020 tillföras anslaget för en **skyldighet för skolhuvudmän att erbjuda lovskola** i fyra veckor i årskurs 6 till årskurs 9. Eftersom frågan först ska utredas bedömer regeringen

att det är för tidigt att tillföra medel för ändamålet. Anslaget minskas därför med 350 miljoner kronor 2020 och 2021. En utökad lovskola ska utredas och sedan införas 2022.

I den beslutade budgeten för 2019 beräknades 225 miljoner kronor 2020 och 900 miljoner kronor från och med 2021 avsättas för **utökad undervisningstid i lågstadiet**. Mot bakgrund av den rådande lärarbristen bedömer regeringen att utökningen inte bör genomföras. Anslaget minskas därför med 225 miljoner kronor 2020 och beräknas minskas med 900 miljoner kronor från och med 2021.

I budgetpropositionen för 2017 föreslogs att anslaget skulle minskas till följd av förslag i betänkandet Likvärdigt, rättssäkert och effektivt – ett nytt nationellt system för kunskapsbedömning (SOU 2016:18) om **färre och digitala nationella prov**, som beräknades innebära en kostnadsminskning med 123 miljoner kronor för kommunerna. Anslaget minskades med 61 miljoner kronor 2018–2021 och planerades att minska med ytterligare 62 miljoner kronor från och med 2022. I budgetpropositionen för 2018 bedömde dock regeringen att minskningen borde vara lägre och anslaget ökades därför med 14 miljoner från och med 2018. Nu genomförs den tidigare planerade minskningen med 62 miljoner från och med 2022.

Efter förslag i budgetpropositionen för 2018 ökades anslaget med 50 miljoner kronor årligen för att ersätta kommunerna för ett utökat åtagande **vid skollags- och läroplansförändringar utifrån 2015 års skolkommissons förslag** (SOU 2017:35). Anslaget minskades sedan med 30 miljoner kronor från och med 2019 då riksdagen inte antog Skolkommisionens förslag för en inriktningsbestämmelse i skollagen om att skolhuvudmän ska verka för en allsidig social sammansättning av elever på sina skolenheter. Med anledning av att de läroplansändringarna som förväntades innebära kostnader för kommunerna inte bedöms genomföras, föreslår regeringen att anslaget minskas med ytterligare 20 miljoner kronor från och med 2020.

13 Fem år i sammandrag

	Budget 2019	Prognos 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Antal invånare 31 dec	21 983	21 965	22 319	22 662	22 982
Kommunal skattesats per 100 kronor	21,34	21,34	21,09	21,09	21,09
Årets resultat, mkr	18	28	25	26	27
Årets resultat som andel av skattenettet	1,5%	2,3%	2 %	2 %	2 %
Årets resultat exkl realisationsvinster, mkr	-	4,8	-	-	-
Årets resultat exkl realisationsvinster, som andel av skattenetto	-	0,4%	-	-	-

14 Budget 2020 och plan 2021-2022

14.1 Beräkning av driftramarna enligt kommunens resursfördelningsmodell

Kommunens skatte- och statsbidragsintäkter fördelas årligen till nämnderna i form av driftbudgetramar. Basen för ramen är föregående års budget. Tillägg och avdrag görs genom en resursfördelningsmodell som består av olika delar och som beskrivs nedan. Planeringsåren är preliminära och behandlas vid budgetprocess kommande år.

Ramförändringar

tkr	2020	2021	2022
Befolkningsförändringar	-31 980	-29 830	-32 057
Löne- och PO-påläggsökning	-24 164	-18 900	-19 400
Prisökning	-5 000	-5 000	-5 000
Kapitalkostnader	-2 592	-9 207	-9 791
Justering engångsätgärder	3 200	0	0
Övriga tillskott	-7 826	-2 400	-1 500
Osäkerhet befolkning/lokalrenoveringar	-6 500	4 200	0
Effektiviseringskrav	20 281	21 279	20 187
Summa förändring	-54 581	-39 858	-47 561

Befolkningsförändring

Tillskott på grund av befolkningsförändring beräknas utifrån 2019 års budget och aktuell befolkningsprognos för respektive år. För 2020 fördelas tillskott endast till "kärnverksamheter" det vill säga socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden och vård- och omsorgsnämnden, totalt 32,0 miljoner kronor. För 2021 och 2022 har tillskott fördelats preliminärt till samtliga verksamheter.

Löneökning och PO-påläggsökning

Inför 2020 fördelas 24,2 miljoner kronor för löneökningar motsvarande ett genomsnitt på 2,3 procent enligt det så kallade märket. I ökningen ingår en ökning av PO-pålägget från 39,17 procent på lönekostnaden till 40,15 procent, 5,6 miljoner kronor. SKL rekommenderar denna höjning utifrån beräknade högre pensionskostnader för anställda. Löneökningen fördelas med 2 procent till nämnderna och 0,3 procent behålls centralt för senare fördelning utifrån satsningar. Vid budgetberäkning ska löneökning beräknas med 2,0 procent.

Prisökning

Ramarna ökas för samtliga nämnder för prisökning motsvarande 2 procents ökning för köp av verksamheter externt, 5,0 miljoner kronor. Hänsyn ska tas till faktiska prisökningar när budget beräknas.

Kapitalkostnader

Nämndernas ramar ökar motsvarande de ökade kostnaderna för avskrivning och ränta på investeringar i anläggningar och fastigheter, totalt 2,6 miljoner kronor. För 2021 beräknas kapitalkostnaderna öka med 9,2 miljoner och till 2022 ytterligare 9,8 miljoner kronor.

IT-avdelningen inom kommunstyrelsen tillförs 264 000 kronor för ökade gemensamma

IT-investeringar.

Kultur- och fritidsnämndens ram minskas med 1 730 000 kronor som följd av senare driftstart av en del av fotbollsanläggningen. Nämnden tillfördes 2,6 miljoner kronor för nya anläggningen inför 2019, men kostnaden är 1,1 miljon kronor år 2020. Resten av minskningen beror på lägre kapitalkostnader för befintliga anläggningar.

Barn- och utbildningsnämnden tillförs 331 000 kronor för Fridegård klassrum och 2 avdelningar på Gröna Dalens förskola, vilket debiteras via internhyra.

Tekniska nämndens ram ökas med 2 002 000 kronor för gatu- och parkanläggningar och 1 183 000 kronor för fastighetsinvesteringar.

542 000 används till internhyra.

Justering engångsåtgärder

Till år 2019 fick kommunstyrelsen 800 000 kronor för processkartläggning och bygg- och miljönämnden fick 1,2 miljoner kronor för Håbomässan och övriga åtgärder för att stimulera bostadsbyggande. Detta avsåg endast 2019 och dras bort inför 2020.

Kultur- och fritidsnämnden tillfördes 1,2 miljoner av kommunfullmäktige (§80/2019) för pågående år, vilket dras bort 2020.

Övriga tillskott

Totalt tillförs 7,8 miljoner kronor. Stöd till politiska partier ökas med 37 000 kronor. Ombyggnation kommunhus/landstingshus ökar enligt plan med 1 miljon kronor. Projekt för digitalisering tillförs 1,5 miljoner kronor. Kommunstyrelsen tillförs för lednings- samordnare 700 000 kronor, krisberedskapssamordnare 700 000 kronor, kvalitets utvecklare processer 750 000 kronor, tjänsteman i beredskap 350 000 kronor och införande av e-arkiv 1,5 miljoner kronor.

Barn- och utbildningsnämnden får 1,2 miljoner kronor för obligatorisk lovskola och ökning med en undervisningstimme i lågstadiet. Det motsvarar beloppet som tillförs kommunen år 2020 enligt regeringens vårproposition.

Kultur- och fritidsnämnden får 315 000 kronor för ökad lokalhyra på Kalmarvägen 5.

Osäkerhet befolkning/lokalreovering

Centralt behålls medel för osäkerheter i befolkningsutveckling och lokalreoveringar 6,5 miljoner kronor.

Effektiviseringskrav

När ovanstående medel tillförts nämnderna måste totalt 20,3 miljoner kronor dras tillbaka för att kommunens målsättning på 2 procents överskott ska hållas.

Ett generellt effektiviseringskrav på 1,26 procent av föregående år fördelas på nämnderna, men också ett krav riktat till vissa verksamheter. Kommunen har verksamheter vars kostnader överstiger den strukturellt betingade kostnaden för den verksamheten (den så kallade referenskostnaden). För år 2017 uppgår den överstigande kostnaden till totalt 23,9 miljoner kronor. 25 procent av skillnaden mellan referenskostnader och den faktiska kostnaden år 2017 läggs som ytterligare effektiviseringskrav på respektive nämnd inför år 2020. Socialnämnden tillförs 1,8 miljoner, barn- och utbildningsnämnden minskas med 2 625 000 kronor och vård- och omsorgsnämnden minskas med 5,1 miljoner kronor. I genomsnitt uppgår effektiviseringskravet till 1,7 procent av verksamhetens kostnader.

Internhyra

Fastighetsavdelningen debiterar internhyra för verksamheternas användning av kommunens fastigheter och inhyrda lokaler. Internhyran för 2020 justeras utifrån budgetförändring för fastighetsavdelningen, faktiska kostnader 2018 samt användning av lokalerna. Motsvarande omfördelning görs av nämndernas budgetram så att ramen täcker kostnaderna för respektive nämnd.

Övriga budgetförutsättningar

Internräntan är oförändrat 1,5 procent.

14.2 Driftramar till nämnderna

Alliansens förslag

Utifrån beräkningsunderlag ovan från kommunledningsgruppen till budgetramar för år 2020 och planeringsperioden 2021-2022 har Alliansen lagt fram sitt förslag till budget för nämnderna för år 2020.

De förändringar/prioriteringar som alliansens förslag bygger på är:

- Att anslaget för Håbo marknadsbolaget minskas med 2 401 tkr.
- Att anslaget för lokalförändringar för kommun och landstingshuset reduceras helt och utgår om 2 400 tkr.
- Att kommunstyrelsens budgetram reduceras netto med 15 766 tkr innebärande att plan- och exploateringsverksamhet tillförs 1 500 tkr i tillskott och upphandlingsavdelningen tillförs 1 000 tkr, övriga verksamheter inom kommunstyrelse förvaltning får reduktion av budgetramar om 18 266 tkr.
- Att kultur- och fritidsnämndens får ett tillskott om 3 865 tkr.
- Att socialnämnden budget minskas med 7 791 tkr.
- Att bygg- och miljönämndens budgetram minskas med 458 tkr.
- Att barn- och utbildningsnämnden får ett tillskott om 10 625 tkr. Vidare får nämnden i uppdrag att effektivisera ledningsorganisation på 10 000 tkr för en överflyttning av budgetmedel för att satsa dessa medel där eleverna är, d.v.s. i klassrummen.
- Att budgetramen för vård- och omsorg ökas med 8 097 tkr.
- Att tekniska nämndens budget reduceras med 5 622 tkr.
- Budget för skatteintäkterna minskas med 13 174 tkr motsvarande en skattesänkning år 2020 med 25 öre.

Med förändringarna ovan ökar budgeten till nämnderna med 38,7 miljoner kronor (3 procent) till år 2020 jämfört med budget 2019.

Ramförändringar – Alliansen

Tkr	Ramförändringar enligt beräkningsunderlag	Alliansens förslag till förändringar	Utökning av budgetramarna 2020
Befolkningsförändringar	-31 980	0	-31 980
Löne-och PO-påläggsökning	-24 164	0	-24 164
Prisökning	-5 000	0	-5 000
Kapitalkostnader	-2 592	0	-2 592
Justering engångsåtgärder	3 200	0	3 200
Övriga tillskott	-7 826	-37 587	-45 413
Osäkerhet befolkning/lokalreoveringar	-6 500	6 500	0
Effektiviseringskrav	20 281	46 938	67 219
Summa förändring	-54 581	15 851	-38 730

14.3 Skattesats 2020

Kommunens skattesats sänks med 25 öre från 21,34 till 21,09.

14.4 Resultat

Prognosen för skatte- och statsbidragsintäkter och fördelningen av ramökning till nämnder innebär att årets resultat för kommunen uppgår 25 miljoner kronor år 2020. Det motsvarar 2 procent av skattenettet och följer kommunfullmäktiges målsättning.

Översikt förändringar

tkr	Budget 2019	Be-folkning	Löneökn	Pris-ökning	Kapital-kostnad	Justering engångs	Tillskott	Effekti vi-sering	Intern-hyres-justering	Allians en tillskott	Alliansen avdrag	Summa ramökn 2020	BUDGET 2020	Förändring i procent
Kommunfullmäktige	-1 482	0	-32	0	0	0	0	0	0	0	0	-32	-1 514	2 %
Stöd till politiska partier	-1 013	0	0	0	0	0	-37	0	0	0	0	-37	-1 050	4 %
Valnämnd	-12	0	-11	0	0	0	0	0	0	0	0	-11	-23	92 %
Revision	-1 300	0	-11	0	0	0	0	0	0	0	0	-11	-1 311	1 %
Räddningstjänsten	-20 820	0	0	-334	0	0	0	104	0	0	0	-230	-21 050	1 %
Häbo Marknads AB	-4 964	0	0	0	0	0	0	63	0	0	2 401	2 464	-2 500	-50 %
Lokalförändr kommunhus, lt-hus	-1 400	0	0	0	0	0	-1 000	0	0	0	2 400	1 400	0	-100 %
Digitalisering	0	0	0	0	0	0	-1 500	0	0	-2 500	0	-4 000	-4 000	
Lönesatsning	0	0	-2 462	0	0	0	0	0	0	0	0	-2 462	-2 462	
Kommunstyrelse	-68 372	0	-1 573	-97	-264	800	-4 000	859	-398	-2 500	18 266	11 093	-57 279	-16 %
Kultur- och fritidsnämnd	-51 773	0	-494	0	1 730	1 200	-315	651	-1 373	-3 865	0	-2 466	-54 239	5 %
Socialnämnd	-63 929	-1 158	-991	-229	0	0	0	-994	-431	0	7 791	3 988	-59 941	-6 %
Bygg- och miljönämnd	-14 853	0	-449	0	0	1 200	0	187	-8	0	458	1 388	-13 465	-9 %
Barn- och utbildningsnämnd	-589 309	-13 371	-11 559	-2 842	-331	0	-1 200	10 029	2 260	-20 625	10 000	-27 639	-616 948	5 %
Vård- och omsorgsnämnd	-282 133	-17 451	-5 591	-1 141	0	0	0	8 652	-370	-8 097	0	-23 998	-306 131	9 %
Teknisk nämnd	-55 695	0	-989	-310	-3 185	0	0	701	-222	0	5 622	1 617	-54 078	-3 %
Överförmyndar-nämnd	-2 407	0	-2	-47	0	0	226	30	0	0	0	207	-2 200	-9 %
Ofördelade kapitalkostnader	0	0	0	0	-542	0	0	0	542	0	0	0	0	
Osäkerhet befolkn/lokalrenov	0	0	0	0	0	0	-6 500	0	0	0	6 500	0	0	
Summa verksamheter	-1 159 462	-31 980	-24 164	-5 000	-2 592	3 200	-14 326	20 281	0	-37 587	53 438	-38 729	-1 198 191	3 %

14.5 Driftbudget

tkr	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Kommunfullmäktige	-1 482	-1 514	-1 514	-1 514
Stöd till politiska partier	-1 013	-1 050	-1 050	-1 050
Valnämnd	-12	-23	-23	-23
Revision	-1 300	-1 311	-1 311	-1 311
Räddningstjänsten	-20 820	-21 050	-21 050	-21 050
Håbo Marknads AB	-4 964	-2 500	-2 500	-2 500
Lokalförändr kommunhus, lt-hus	-1 400	0	0	0
Digitalisering	0	-4 000	-4 000	-4 000
Lönesatsning	0	-2 462	-2 462	-2 462
Kommunstyrelse	-68 372	-57 279	-57 279	-57 279
Kultur- och fritidsnämnd	-51 773	-54 239	-54 239	-54 239
Socialnämnd	-63 929	-59 941	-59 941	-59 941
Bygg- och miljönämnd	-14 853	-13 465	-13 465	-13 465
Barn- och utbildningsnämnd	-589 309	-616 948	-616 948	-616 948
Vård- och omsorgsnämnd	-282 133	-306 161	-306 161	-306 161
Teknisk nämnd	-55 695	-54 078	-54 078	-54 078
Överförmyndarnämnd	-2 407	-2 200	-2 200	-2 200
Ofördelad kapitalkostnadsökning	0	0	-9 207	-18 998
Ofördelad löne- och prisökning	0	0	-23 816	-47 773
Ofördelat	0	0	-118	-8 080
Summa verksamheter	-1 159 462	-1 198 191	-1 231 332	-1 273 042
Pensioner och upplupna löner	-19 000	-25 000	-29 000	-33 000
Internränta	15 000	17 000	18 900	18 900
Gemensamma kapitalkostnader	-2 475	-2 175	-1 875	-1 575
Verksamhetens nettokostnad	-1 165 937	-1 208 366	-1 243 307	-1 288 717
Skatteintäkter	1 096 226	1 108 296	1 154 129	1 213 347
Statsbidrag och utjämning	100 057	138 399	130 625	120 144
Verksamhetens resultat	30 346	38 329	41 447	44 774
Finansiella intäkter	2 500	2 600	2 600	2 600
Finansiella kostnader	-14 500	-16 000	-18 352	-20 704
Resultat	18 346	24 929	25 695	26 670
Resultat som andel av skattenettot	1,5 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %
<i>Resultat 2 % av skattenetto, tkr</i>	23 926	24 934	25 695	26 670

15 Investeringsbudget

15.1 Investeringar

tkr	Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022
Kommunstyrelsen totalt	-35 320	-2 700	-2 700	-2 700
Övrig politisk verksamhet	-32 450			
Gemensam administration	-2 870	-2 700	-2 700	-2 700
Kultur- och fritidsnämnd totalt	-3 836	-1 650		
Bibliotek	-706			
Idrotts- och fritidsanläggningar		-1 650		
Utomhusanläggningar	-3 030			
Kultur- och fritidsadmin	-100			
Socialnämnden totalt	-120			
Förvaltningsövergripande	-120			
Barn- och utbildningsnämnden totalt	-8 952	-13 228		
Förvaltningsövergripande, inventarier		-7 728		
Förvaltningsövergripande, verksamhetsanpassningar		-5 500		
Musikskola	-100			
Förskola	-300			
Grundskola	-7 704			
Grundsärskola	-25			
Gymnasieskola	-823			
Vård- och omsorgsnämnden totalt	-780	-1 920		
Förvaltningsövergripande	0	-500		
Särskilt/annat boende	-50	-400		
Dagverksamhet	-100			
Boendestöd		-100		
Öppen verksamhet		-100		
Särskild boende LSS	-530	-370		
Daglig verksamhet LSS	-100	-450		
Tekniska nämnden totalt	-306 516	-153 836	-157 898	-8 358
Gator, vägar och parkering	-33 223	-38 965	-5 658	-6 158
Park	-938	-6 710		
Fastighet	-272 255	-108 001	-152 000	-2 000
Lokalvården	-100	-160	-240	-200
Summa skattefinansierade verksamheter	-355 524	-173 334	-160 598	-11 058
VA-verksamhet	-112 580	-52 500	-71 500	-52 000
Avfallshantering	-4 104	-19 000		
Summa taxefinansierade verksamheter	-116 684	-71 500	-71 500	-52 000
SUMMA	-472 208	-244 834	-232 098	-63 058

Större pågående investeringsprojekt

tkr	Total budget	Totalt utfall per aug 2019	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
1173 Frösundaviks förskola	-58 000	-58 351	-207	0	0	0
1184 Futurumskolan sanering o ombyggnad	-160 000	-60 332	-56 282	-32 001	-16 000	-10 000
1362 Fotbollsplanläggning	-31 500	-15 568	-23 544	0	0	0
1178 Lundby ridhus	-14 065	-16 261	0	0	0	0
1250 VA Biskops-Arnö	-13 287	-17 467	0	0	0	0

Här redovisas större pågående investeringsprojekt som löper över flera år och som har fått igångsättningsbeslut. Projekten ingår i den totala sammanställningen ovan.

15.2 Exploateringsinvesteringar

Tkr	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Skattefinansierad verksamhet	-60 065	-91 972	-91 943	-4 100
Taxefinansierad verksamhet	-25 500	-19 843	-2 000	0
Ökning omsättningstillgångar	-15 446	-40 000	0	0
Summa	-101 011	-151 815	-93 943	-4 100

Exploateringsinvesteringar redovisas brutto här, det vill säga innan inkomster är avdragna.

16 Finansiering

tkr	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Perioden 2020-2022
Investeringsutgifter				
Skattefinansierade verksamheter	-173 334	-160 598	-11 058	-344 990
Taxefinansierade verksamheter	-71 500	-71 500	-52 000	-195 000
Exploatering, utgifter	-151 815	-93 943	-4 100	-249 858
Summa investeringar	-396 649	-326 041	-67 158	-789 848
Egen finansiering				
Budgeterat resultat	24 929	25 695	26 670	77 293
Avskrivningar	66 000	77 000	84 000	227 000
Exploatering, inkomster	148 630	38 279	34 130	221 039
Summa egen finansiering	239 559	140 974	144 800	525 332
Lånefinansiering	-157 090	-185 067	77 642	-264 516
<i>Egen finansiering av investeringar, procent</i>	60 %	43 %	216 %	67 %

Finansieringsbehov

För år 2020 investeras 397 miljoner kronor, varav 240 miljoner kan finansieras med egna medel. Upplåningsbehovet för år 2020 beräknas därför till 157 miljoner kronor. Behovet kan variera i tid beroende på om exploateringsprojekten följer tidsplanen.

Investeringar enligt investeringsbudgeten för perioden år 2020 till 2022 beräknas till totalt 790 miljoner kronor inklusive taxefinansierade verksamheter och exploatering. 523 miljoner kronor kan finansieras med egna medel och 265 miljoner kronor måste lånas upp. Det innebär att om investeringar genomförs enligt budgeten kan 67 procent av investeringarna finansieras med egna medel och 33 procent behöver finansieras med extern upplåning under perioden.

17 Exploateringsbudget

Med exploateringsverksamhet avses åtgärder för att anskaffa, bearbeta och iordningställa råmark för att kunna bygga bostäder, affärer, kontor eller industrier. Där ingår också att bygga kompletterande gemensamma anordningar som gator, grönområden, VA- anläggningar m m.

Beloppet nettoexploatering utgör nettot av samtliga inkomster och utgifter. Ett positivt belopp innebär att inkomsterna är större än utgifterna. Ett negativt belopp innebär att utgifterna är större än inkomsterna.

Sammanställning, tkr	Total budget	Total prognos	Bokslut tom 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Inkomster	417 722	500 783	156 692	62 613	148 630	38 279	34 130
Utgifter	-463 768	-640 517	-231 772	-105 411	-151 815	-93 943	-4 100
Summa nettoexploatering	-46 046	-139 734	-75 080	-42 798	-3 185	-55 664	30 030
Specifikation:							
Anläggningsstillgång, skattefinansierat	-311 275	-443 597	-127 933	-61 727	-91 972	-91 943	-4 100
Anläggningsavgift, skattefinansierat	180 258	167 480	36 446	11 613	18 215	35 490	24 120
Anläggningsstillgång VA	-77 436	-84 402	-44 713	-25 500	-19 843	-2 000	0
Anslutningsavgift VA	72 991	77 586	9 027	12 867	15 850	2 089	10 010
Summa till balansräkning	-135 462	-282 933	-127 173	-62 747	-77 750	-56 364	30 030
Utgift för omsättningstillgång	-75 054	-112 518	-59 126	-18 184	-40 000	0	0
Minskning omsättningstillgång	75 054	112 518	36 357	10 888	53 609	181	0
Intäkt att resultatföra	164 473	255 717	100 440	38 133	114 565	700	0
Kostnad att resultatföra	-75 057	-112 518	-36 357	-10 888	-53 609	-181	0
Summa till resultaträkning	89 416	143 199	64 083	27 245	60 956	519	0

Tabellen visar att kommunens pågående budgeterade exploateringsprojekt har en sammanlagd budget över hela projekttiden på -46,0 miljoner kronor i nettoexploatering.

Budget för respektive projekt antas i kommunstyrelsen eller i kommunfullmäktige i väsentliga fall.

Prognosen är dock att exploateringen för aktuella budgeterade projekt uppgår till totalt -139,7 miljoner kronor.

Den främsta orsaken till att exploateringen visar negativa siffror är etapp 0 (Bålsta Torg) och etapp 1 i Bålsta centrum. Inledande etapperna medför investeringar i kommunala anläggningar så som resecentrum och parkeringar. Parkeringsdäcket bedöms dessutom till 70 miljoner istället för de 25 miljoner kronor som budgeterats, vilket gör att prognosen är sämre än budget. De sammanlagda kalkylerna för totala Bålsta Centrums etapper visar inte på något stort överskott och samtliga etapper ingår ännu inte i budgeten ovan.

En ytterligare orsak till prognostiserade negativa siffror är att kvarter 3-4 i Björnbrö/Logistik Bålsta inte ger det stora överskott som beräknades vid projektets

inledning. Orsakerna är främst att infrastrukturen är dyrare att bygga än i den ursprungliga kalkylen och att genomförandet har delats upp i tid.

2020 års exploateringsverksamhet beräknas medföra inkomster på 148,6 miljoner och utgifter på 151,8 miljoner kronor vilket innebär ett netto på -3,1 miljoner kronor.

Totalt under 2020 beräknas 111,8 miljoner kronor investeras i infrastruktur, både gator och VA, antingen genom byggnation eller övertagande av anläggningar. 34,1 miljoner kronor beräknas i inkomster från anläggningsavgifter, VA-anslutningsavgifter eller övertagande av anläggning som gåva. 40 miljoner kronor beräknas i utgifter för iordningställande av kvarterersmark. Försäljning av mark beräknas uppgå till 114,6 miljoner kronor under året och efter avdrag för utgifter för marken beräknas årets realisationsvinst uppgå till 61,0 miljoner kronor.

17.1 Exploateringsbudget per projekt

Nedan redovisas pågående exploateringsprojekt.

01 Logistik Bålsta kvarter 3-4

Nettoexploatering, tkr	Total budget	Total prognos	Bokslut tom 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Inkomster	159 447	204 451	39 143	51 933	117 333	20 000	10 010
Utgifter	-115 628	-192 400	-51 265	-59 226	-66 000	0	0
Summa	43 819	12 051	-12 122	-7 293	51 333	20 000	10 010

02 Frösundavik etapp 1

Nettoexploatering, tkr	Total budget	Total prognos	Bokslut tom 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Inkomster	43 908	63 465	9 803	2 300	700	789	0
Utgifter	-62 675	-80 123	-31 860	80	0	0	0
Summa	-18 767	-16 658	-22 057	2 380	700	789	0

03 Draget

Nettoexploatering, tkr	Total budget	Total prognos	Bokslut tom 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Inkomster	75 932	82 923	45 062	0	0	0	0
Utgifter	-55 270	-83 561	-83 550	0	0	0	0
Summa	20 662	-638	-38 488	0	0	0	0

04 Svarta Lutans Väg

Nettoexploatering, tkr	Total budget	Total prognos	Bokslut tom 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Inkomster	3 331	6 298	5 860	0	0	0	0
Utgifter	-2 750	-2 623	-2 623	0	0	0	0
Summa	581	3 675	3 237	0	0	0	0

05 Viby Äng etapp E2

Nettoexploatering, tkr	Total budget	Total prognos	Bokslut tom 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Inkomster	0	1 386	0	0	0	0	0

Nettoexploatering, tkr	Total budget	Total prognos	Bokslut tom 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Utgifter	-3	-82	-57	0	0	0	0
Summa	-3	1 304	-57	0	0	0	0

06 Väppeby Äng

Nettoexploatering, tkr	Total budget	Total prognos	Bokslut tom 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Inkomster	43 149	52 455	48 522	0	0	0	0
Utgifter	-31 046	-41 050	-39 858	-800	0	0	0
Summa	12 103	11 405	8 664	-800	0	0	0

07 Mellanby

Nettoexploatering, tkr	Total budget	Total prognos	Bokslut tom 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Inkomster	1 450	2 410	1 084	0	0	0	0
Utgifter	-1 367	-1 352	-11	0	0	0	0
Summa	83	1 058	1 073	0	0	0	0

09 Bålsta centrum etapp 1

Nettoexploatering, tkr	Total budget	Total prognos	Bokslut tom 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Inkomster	10 000	10 000	5 000	5 000	0	0	0
Utgifter	-113 484	-159 484	-20 384	-38 250	-41 100	-70 000	0
Summa	-103 484	-149 484	-15 384	-33 250	-41 100	-70 000	0

10 Tvåhusplanen

Nettoexploatering, tkr	Total budget	Total prognos	Bokslut tom 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Inkomster	34 200	31 550	0	3 380	2 000	2 000	24 120
Utgifter	-37 050	-34 935	-2 143	-2 815	-14 492	-14 200	-4 100
Summa	-2 850	-3 385	-2 143	565	-12 492	-12 200	20 020

11 Lillsjöns Företagspark

Nettoexploatering, tkr	Total budget	Total prognos	Bokslut tom 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Inkomster	19 533	19 533	2 218	0	17 315	0	0
Utgifter	-17 723	-17 723	-21	0	-17 594	0	0
Summa	1 810	1 810	2 197	0	-279	0	0

12 Björkvallen

Nettoexploatering, tkr	Total budget	Total prognos	Bokslut tom 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Inkomster	26 772	26 772	0	0	11 282	15 490	0
Utgifter	-26 772	-26 772	0	-4 400	-12 629	-9 743	0
Summa	0	0	0	-4 400	-1 347	5 747	0

18 Ekonomistyrprinciper

Syftet med ekonomistyrprinciper är att klargöra kommunens olika ansvarsinstanser samt det regelverk som styr kommunens ekonomiska verksamhet.

Ansvarsfördelning

Kommunfullmäktiges ansvar

Fastställer ekonomiska ramar för nämnderna.

Fastställer kommunens övergripande mål.

Kommunstyrelsens ansvar

Kommunstyrelsens roll är:

Att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämndernas verksamhet (Kommunallagen 6 kap 1§).

Det åligger styrelsen särskilt att ha hand om den ekonomiska förvaltningen, vilket bland annat innebär att:

Ta ställning till vilka åtgärder som utöver nämndernas åtgärder ska vidtas om resultatutvecklingen avviker från den planerade. Kommunstyrelsen ska även göra nödvändiga framställningar till kommunfullmäktige.

Det är kommunstyrelsen, som genom sin ledande och samordnande roll, har ett övergripande ansvar för att utveckla och förvalta kommunens styrprinciper och modeller.

Göra noggranna genomgångar av dotterbolagens resultat och verksamhet (Håbohus AB, Håbo Marknads AB) i samband med delårs- och helårsbokslut.

Nämndernas ansvar

Nämnderna ansvarar inför fullmäktige - inom respektive ansvarsområde - att fullmäktiges intentioner efterlevs.

Nämnden ansvarar för att kontinuerligt analysera kvalitet och resultat i sitt grunduppdrag och utifrån analysen formulera utvecklingsmål. Nämnden ansvarar för att innan verksamhetsårets början ha en fastställd verksamhetsplan som beskriver grunduppdrag och utvecklingsmål.

Nämnden fastställer en budget utifrån de givna ekonomiska ramarna.

När obalans råder mellan ekonomi respektive verksamhet i form av kvalitet eller kvantitet är det således ekonomi som är överordnat. Hänsyn ska tas till lagstiftning eller ambitionsnivåer fastställda av kommunfullmäktige. Detta innebär att nämnden har mycket långtgående befogenheter och skyldigheter att vidta åtgärder för att hålla budgeten.

Nämnden är skyldig att hålla sig informerad om den ekonomiska utvecklingen (uppföljning och prognoser över budget- och verksamhetsutfall) och snabbt vidta åtgärder som leder till att budgeten hålls. Nämnden måste således fatta beslut om åtgärder. Utöver beslutade rapporteringstillfällen ska nämnden skyndsamt rapportera till kommunstyrelsen om väsentliga förändringar inträffar i verksamhet och i resultatutveckling.

Håbo kommun är en decentraliserad organisation vilket innebär att det är principiellt viktigt att inte överföra problemlösningen till högre nivåer eller till annan nämnd. Åtgärderna får således *inte* innebära att problemet överförs på annan nämnd eller

kommunstyrelsen.

Det förhållandet att vissa poster i budgeten på kort sikt är "opåverkbara" för nämnden fritar den inte från ansvaret att hålla totalbudgeten. Nämnden ska genom planering och uppföljning ha sådan överblick att "opåverkbara" kostnader täcks inom den beslutade budgetramen.

Nämndsledamöter är skyldiga att medverka till att beslut om åtgärder för att hålla budgeten efterlevs. Om de förslag som framlagts av förvaltningen inte är acceptabla, ur nämndens synvinkel, är nämnden skyldig att fatta alternativa beslut som är genomförbara under året och som leder till att den av fullmäktige fastställda budgeten kan hållas.

Kommundirektörens ansvar

Kommundirektören ansvarar för att i samarbete med kommunstyrelsen leda, samordna, utveckla och följa upp kommunens verksamheter.

Kommundirektören har ett särskilt ansvar att följa den ekonomiska utvecklingen och regelbundet informera kommunstyrelsen om denna.

Kommundirektören leder arbetet i kommunens ledningsgrupp. Arbetet ska präglas av helhetssyn, syftar till att samordna och effektivisera kommunens verksamheter samt att leda arbetet med att omsätta kommunfullmäktiges övergripande mål till handling.

Förvaltningschefens ansvar

Förvaltningschefen arbetar fram den budget och verksamhetsplan som ska beslutas av nämnden.

Förvaltningschefen analyserar kontinuerligt verksamhetens grunduppdrag och utvecklar sitt arbetssätt i syfte att uppnå högre effektivitet och större värde för medborgaren.

Förvaltningschefen bistår sin nämnd med underlag för att underlätta för nämnden att fatta beslut.

Förvaltningschefens och linjecheferns ansvar

Kommunens samtliga chefer med budgetansvar har ansvar för sina verksamhetskostnader och intäkter, samt för sin verksamhets grunduppdrag och kontinuerliga utveckling. Ansvaret innebär att verksamheten måste anpassas efter fastställda ekonomiska ramar samt politiska beslut, även om de ekonomiska förutsättningarna ändras under året.

Regelverk

Taxor och avgifter

Kommunfullmäktige beslutar om övergripande principer och regler som rör taxor och avgifter för kommunal verksamhet liksom taxors och avgifters storlek. Taxor och beslut ska redovisas i budgetdokumentet årligen.

Driftbudget

En total budgetram beslutas per nämnd och år. Inom budgetramen kan nämnden fatta beslut om omfördelning så länge detta är förenligt med mål och direktiv beslutade av kommunstyrelse och kommunfullmäktige.

Tilläggsbudget

Tilläggsbudget ska tillämpas med stor restriktivitet. Omständigheter som medför att det vid budgettillfället råder stor osäkerhet kan medföra att fullmäktige och/eller kommunstyrelsen innehåller budgetutrymme för att senare fördela via tilläggsbudget.

Alternativt kan kommunen budgetera ett resultat inom vilket de svårprognostiserade kostnaderna ryms.

Investeringsbudget

Definition av investering

En investering är en anskaffning av en varaktig tillgång med ett betydande ekonomiskt värde och en livslängd som är längre än 3 år. Tillgång är mark, byggnad, teknisk anläggning, maskiner eller inventarier.

Med inventarier menas annan icke fast utrustning än maskiner. Begagnade inventarier och maskiner räknas inte som investering. Gränsen för vad som anses som betydande värde för en inventarie, det vill säga inköpsvärdet, är 35 000 kronor. För inventarier som har ett funktionellt samband eller som kan anses ingå som ett led i en större inventarieinvestering bör bedömningen göras utifrån inventariernas sammanlagda anskaffningsvärde.

För investeringar i anläggningar går gränsen vid ett väsentligt värde för anläggningen. Investeringar får inte göras i någon annans egendom.

Lokaler som hyrs ut av fastighetsenheten

Verksamhet som har behov av förändringar i befintliga lokaler vilka hyrs från fastighetsavdelningen eller nya lokaler som ska hyras från fastighetsavdelningen, den verksamheten ansvarar för att begära investeringsbudget. Det är verksamheten som ska motivera investeringen med de behov som verksamheten har. Nya lokaler eller ändringar i lokaler resulterar i ökade internhyreskostnader. Beställande nämnd ska ta hänsyn till den ökade internhyran i driftbudgeten. Investeringsbudgeten överförs sedan till fastighetsavdelningen. Om beloppet är upp till 200 000 kronor räknas det i stället som driftkostnad.

Investeringsbudget

Investeringsbudgeten fastställs av fullmäktige per nämnd och verksamhet.

Nämnden beslutar om investeringsbudget per projekt. En nämnds investering i årligt utbyte av inventarier kan redovisas som ett projekt och inventarier till nya verksamheter som exempel förskola, skola och boende, kan redovisas som ett projekt.

Investeringsbudgeten får inte omvandlas till driftbudget eller tvärtom.

För investeringsprojekt som omfattar minst 5 miljoner kronor ska igångsättningsbeslut fattas av ansvarig nämnd/styrelse innan projektet får starta. När sådana projekt avslutas ska slutrapportering om projektet redovisas till ansvarig nämnd/styrelse.

Ej förbrukad budget för pågående investering på projektnivå kan föras över till nästkommande år efter begäran från nämnd. Motivering ska lämnas av nämnden, varför investeringsprojekt ej slutförts samt när det beräknas slutföras.

En tioårsplan för investeringar ska tas fram årligen. Den ska ligga till grund för de investeringar som begärs i den årliga budgetprocessen.

Kapitalkostnader

Investeringens värde ska skrivas av (fördelas) under livslängden och avskrivningskostnader uppstår under den tiden. Det uppstår också en kostnad i form av ränta på investerat kapital, så kallad internränta. Räntenivå fastställs årligen. Kapitalkostnaderna, i form av avskrivning och internränta, belastar driftbudgeten för den verksamhet som investerar.

Huvudregeln är att driftbudgetramen inte förändras utifrån kapitalkostnadernas förändring. Syftet är att verksamheterna ska prioritera mellan investering och driftkostnader. Undantaget är kapitalkostnader av väsentligt värde som kompenseras till verksamheterna i samband med den årliga budgetprocessen, exempelvis vid nybyggnationer eller större investeringar.

Exploateringsbudget

Exploatera är att anskaffa, bearbeta och iordningställa råmark för att kunna bygga bostäder, affärer, kontor eller industrier. Där ingår också att bygga kompletterande gemensamma anordningar som gator, grönområden, VA- och elanläggningar m m.

För varje nytt exploateringsprojekt ska budget fastställas av kommunstyrelsen, eller i väsentliga fall kommunfullmäktige, senast i samband med igångsättningsbeslutet. Aktuella projekts budget samt en sammanställd exploateringsbudget redovisas i kommunens budget.

Väsentliga förändringar i projekten, vilka leder till avvikelser från projektets fastställda budget, ska tas upp till kommunstyrelsen för ny behandling.

Räntekostnad för bundet kapital under projektiden debiteras tillgångarna i projektet, baserat på genomsnittlig ränta.

Uppföljning

Nämnden lämnar uppföljning och prognos av ekonomi och verksamhet till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige vid tre tillfällen under året. Det är delårsuppföljning per 31 mars, delårsrapport per 31 augusti samt årsredovisning. Uppföljning och prognos görs för driftbudget, investeringsbudget, exploateringsbudget samt verksamhetens grunduppdrag och utvecklingsmål.

Vid väsentliga avvikelser i nämndens löpande uppföljning ska nämnden skyndsamt rapportera till kommunstyrelsen med förslag till åtgärder som nämnden beslutat eller kommer att besluta.

19 Beslutsprotokoll

§ 168 Dnr 2019/00336

Budget år 2020, plan för 2021-2022

Kommunfullmäktiges beslut

1. Kommunfullmäktige fastställer driftbudgetramar 2020, totalt 1 198 191 tkr till nämnder och styrelser enligt följande

Kommunfullmäktige	1 514
Stöd till politiska partier	1 050
Valnämnd	23
Revision	(KF§151) 1 311
Räddningstjänst	(KF§151) 21 050
Håbo Marknads AB	2 500
Anslag för digitalisering	4 000
Anslag för lönesatsning	2 462
Kommunstyrelse	57 279
Kultur- och fritidsnämnd	54 239
Socialnämnd	59 941
Bygg- och miljönämnd	13 465
Barn- och utbildningsnämnd	616 948
Vård- och omsorgsnämnd	306 131
Teknisk nämnd	54 078
Överförmyndarnämnd	2 200

2. Kommunfullmäktige fastställer investeringsbudget 2020, totalt om 396 649 tkr, enligt följande

Kommunstyrelse	2 700
Kultur- och fritidsnämnd	1 650
Barn- och utbildningsnämnd	13 228
Vård- och omsorgsnämnd	1 920
Teknisk nämnd, skattefinansierat	153 836
Teknisk nämnd, VA-verksamhet	52 500
Teknisk nämnd, avfallsverksamhet	19 000
Exploateringsinvesteringar inklusive ökning omsättningstillgångar	151 815

3. Kommunfullmäktige fastställer finansiella mål

4. Kommunfullmäktige fastställer ekonomistyrprinciperna

5. Kommunfullmäktige beslutar att kommunstyrelsen under 2020 har rätt att omsätta lån, det vill säga låna upp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning under året och vid omförhandling/ omplacering av kommunens befintliga lån, mellan olika kreditinstitutioner.

6. Kommunfullmäktige beslutar att kommunstyrelsen ska återkomma när behov av upplåning uppstår

7. Kommunfullmäktige beslutar, att såsom för egen skuld ingå borgen för Håbohus AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 1 240,0 miljoner kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader.
8. Kommunfullmäktige beslutar att såsom för egen skuld ingå borgen för Räddningstjänsten Enköping-Håbos låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 7,7 miljoner kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader
9. Kommunfullmäktige beslutar att ta ut borgensavgift av Håbohus AB enligt lagstiftningen om allmännyttan.
10. Kommunfullmäktige beslutar att kommunens arvodesreglemente revideras på sådant vis att ersättning för förlorad arbetsinkomst inte kan erhållas i samband med justering av protokoll
11. Kommunfullmäktige beslutar att i den kommande översynen av arvodesreglementet specifikt beakta en sänkning av årsarvodet för politiska råd.
12. Kommunfullmäktige beslutar att avbetalning av de kommunala skulderna ges en generellt högre prioritet samt att vinster från exempelvis markförsäljningar och andra engångsaffärer i möjligaste mån primärt ska användas till att betala av våra skulder vid sidan av investeringar.
13. Kommunfullmäktige beslutar att tydliga rutiner för uppföljning och konsekvensanalys upprättas för alla kommunala projekt och förändringar av större natur.
14. Kommunfullmäktige beslutar att relevanta policys och dokument uppdateras på ett sådant vis att laktosfri mjölk ersätts med icke laktosfri standardmjölk i all kommunal verksamhet samt att laktosfri mjölk endast erbjuds där medicinska skäl föreligger och mot uppvisande av läkarintyg eller utdrag ur medicinskt journal där detta styrks.
15. Kommunfullmäktige beslutar att relevanta policys och dokument uppdateras på sådant vis att endast erbjuda specialkost där medicinska skäl föreligger och mot uppvisande av läkarintyg eller utdrag ur medicinsk journal där detta styrks.
16. Kommunfullmäktige beslutar att kultur- och fritidsnämnden ges i uppdrag att utreda möjligheterna till ett utökat naturskyddsområde i anslutning till Lillsjön.
17. Kommunfullmäktige beslutar att berörd förvaltning ges i uppdrag att göra en utredning om hur ytterligare belysning kan bidra till en ökad trygghet i kommunen.
18. Kommunfullmäktige beslutar att berörd förvaltning utreder möjligheten att placera ut övervakningskameror i utsatta områden i kommunen.
19. Kommunfullmäktige beslutar att uttjänta lekparker ses över och rustas för det redan skedda generationsskiftet.
20. Kommunfullmäktige beslutar att kommunen utreder möjligheten att upprätta utomhus träffpunkter med tak för våra ungdomar liksom viloplats för våra äldre/gående på strategiskt utvalda platser i kommunen.
21. Kommunfullmäktige beslutar att samtliga asylsökande som antingen fyller 18 år, har fått sin ålder uppskriven eller betraktas som myndig i normalfallet ska anvisas åter till Migrationsverket
22. Kommunfullmäktige beslutar att Socialnämndens ekonomi uteslutande ska användas till att hjälpa kommunens invånare och ej till personer tillhörande exempelvis andra kommuner, landsting eller länder utöver de fall där lagen så kräver.
23. Kommunfullmäktige beslutar att prövning och beräkning av försörjningsstöd inte ska göras mer generös än vad en restriktiv tolkning av gällande lagstiftning medger.

24. Kommunfullmäktige beslutar att barn- och utbildningsnämnden ska för förskolelärare och barnskötare utreda möjligheten för ett kommunalt slopat karensavdrag, det vill säga att kommunen fullt ut ersätter lönebortfall till följd av sjukdom.
25. Kommunfullmäktige beslutar att barn- och utbildningsnämnden får i uppdrag att utreda möjligheterna till att inrätta jourklasser för återkommande stökiga och farliga elever.
26. Kommunfullmäktige beslutar att elever som återkommande utsätter andra för hot och våld alltid ska omplaceras.
27. Kommunfullmäktige beslutar att Håbo kommun ska vidta åtgärder och mer aktivt verka för att öka andelen behöriga lärare i våra skolor.
28. Kommunfullmäktige beslutar att barn- och utbildningsnämnden ska utveckla samverkan med polis för att verka för en utökad närvaro och information i Håbo kommuns skolor.
29. Kommunfullmäktige beslutar att berörd förvaltning får i uppdrag att tillskriva kollektivtrafiknämnden på regionnivå önskemålet om en upprustning av våra skolvägar.
30. Kommunfullmäktige beslutar att 2 miljoner kronor av de avsatta medlen till barn- och utbildningsnämnden öronmärks för att dels öka bemanningen inom förskolan och dels minska barngrupperna i förskolan.
31. Kommunfullmäktige beslutar att nödvändiga medel, ca 1,5 miljoner kronor per år av de avsatta medlen till barn- och utbildningsnämnden öronmärks under åren 2020-2022 till elevhälsan för att genomföra ett test på lämplig kommunal grundskola där en skolsköterska, en skolkurator och en studie- och yrkesvägledare (SYV) under denna tid är tillgängliga på heltid på den aktuella skollan samt att detta test årligen utvärderas utifrån aspekten nyttjandegrad, hur det avlastar övrig personal samt elevernas välmående.
32. Kommunfullmäktige beslutar att kunskaper i svenska språket motsvarande fastställd EU-standard C1 måste uppnås för att kunna erhålla anställning inom kommunal förskola och grundskola.
33. Kommunfullmäktige beslutar att kunskaper i finska språket motsvarande fastställd EU-standard C1 ses som meriterande vid anställning inom kommunal vård och omsorg.
34. Kommunfullmäktige beslutar att personal inom vård och omsorg som har direktkontakt med brukare aldrig arbetar ensamma oavsett tid på dygnet.
35. Kommunfullmäktige beslutar att förvaltningen intar ett djurperspektiv i de fall man har att göra med brukare som har sällskapsdjur som är i behov av omplacering för att undvika avlivning.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige fattade 2019-11-04 § 151 beslut avseende skattesats, driftbudgetram för revisionen och anslag till räddningstjänsten. Övriga beslutspunkter i ärendet återremitterades till kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen beslutade 2019-11-25 § 260 att punkten om omorganisation av kosten utgick, då den återremitterats av kommunfullmäktige bland annat i avvaktan på ny utredning avseende kostenheten.

Kommunstyrelsen beslutade också 2019-11-25 § 260 att öka investeringen i solceller för 2020 från 500 000 kronor till 1,5 miljoner kronor, vilket innebär att tekniska nämndens investeringsbudgetram föreslås ökas med 1 miljon kronor.

Ovanstående beslut medför att förslag till nämndernas budgetramar ändras i förhållande till ursprungsförslaget. Budget för kosten föreslås vara kvar på nuvarande ansvarig nämnd. I

kommande beslut om omorganisation ska förslag till omföring av budget ingå. Förändringarna är ännu inte införda i budgetdokumentet.

Budget 2020, plan 2021-2022

Enligt kommunallagen 11:8 ska budgeten för kommande år fastställas före november månads utgång. Ärendet bereds av kommunstyrelsen och, när det gäller revisionens budget, av fullmäktiges presidium.

Kommunstyrelsen beslutade 2019.03.18 att förändra budgetprocessen för år 2020 till hösten i stället för våren som tidigare år förutom valåret då kommunen fastställde budgeten i november månad.

Kommunledningsgruppens budgetförslag med tillhörande verksamhets-analyser presenterades den 3 juni på kommunstyrelsen som ett underlag till de förtroendevalda. Den 12 september anordnades en budgetkonferens där kommunledningsgruppens budgetunderlag presenteras och diskuteras. Den politiska beredningen pågick fram till oktober, förvaltningschefer och övriga berörda tjänstemän fanns till förfogande i beredningsarbetet.

Håboalliansen har utifrån tjänstemännens budgetunderlag lagt fram sitt budgetförslag.

Efter budgetförslaget har internhyran justerats mellan nämnderna främst utifrån ändrade kapitalkostnader och driftkostnader mellan olika fastighets-grupper. Vissa nämnder har fått ökad kostnader och andra minskade, och budgetramen justeras med motsvarande belopp, total omfördelning mellan nämnder cirka 2,8 miljoner. Det innebär att budgetförslaget som presenterades på kommunstyrelsens arbetsutskott skiljer sig från detta dokument, på grund av dessa justeringar. Räddningstjänstens budget har minskats med 82 000 kronor till belopp enligt samrådet och budgeten har lagts till kommunstyrelsen. Ofördelade kapitalkostnader 542 000 kronor som fanns i tidigare förslag har omfördelats till kommunstyrelsen för att finansiera befintlig lokalyreskostnad på landstingshuset.

Övriga partier överlämnar sina förslag till budget den 11 oktober till kommunstyrelsen, enligt tidplan.

Efter kommunfullmäktiges beslut ska nämnderna fastställa sina budgetar med verksamhetsplan för 2020 senast 31 december 2019.

Alliansens budget för 2020 innebär ett positivt ekonomiskt resultat på 25 miljoner kronor vilket motsvarar 2,0 procent av skattenettet. Skattesatsen sänks med 25 öre. För år 2020 liksom för kommande år under perioden medför budgetramarna att effektiviseringar måste ske i verksamheterna.

Driftbudgetramar till nämnder och styrelser för 2020 uppgår till 1 198,2 miljoner kronor, en ökning med 3 procent från 2019 års budget.

Investeringsramar för skattefinansierade verksamheter uppgår till 173,3 miljoner kronor och för taxefinansierade verksamheter till 71,5 miljoner kronor. Investeringar inom exploateringsverksamhet beräknas till 151,8 miljoner kronor. Totalt beräknas investeringsbudgetramar för år 2020 till 396,6 miljoner kronor.

För att finansiera investeringarna uppgår nyupplåningsbehovet till 157 miljoner kronor år 2020, försäljningsintäkterna av markförsäljning/ realisationsvinsterna som uppstår under år 2020, utöver beräknade i budget 2020 kommer att bidra till att minska upplåningsbehovet. Behovet som uppstår för att finansiera investeringar genom extern upplåning år 2020 kommer till skillnad från tidigare år att beslutas av kommunfullmäktige löpande under året och inte i budgetbeslutet.

Finansiella mål föreslås vara:

Kommunens resultat ska över perioden uppgå till i genomsnitt två procent av skattenettet exklusive realisationsvinster och investeringsbidrag från andra än staten.

Överskott och intäkter av engångskaraktär ska i första hand användas till att minska kommunens skuldsättningsgrad eller för att finansiera kommunens investeringar.

Exploateringsverksamheten ska totalt sett ge ett ekonomiskt överskott till kommunen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse med förtydligande efter kommunstyrelsens sammanträde

Protokollsutdrag KS 2019-11-25 § 260

Protokollsutdrag KF 2019-11-04 § 151

Protokollsutdrag KS 2019-10-21 § 229

Tjänsteskrivelse

Protokollsutdrag KSAU 2019-10-07 § 177

Budget 2020, plan 2021-2022, rev 19-10-22

Alliansens förslag till budget

Socialdemokraternas förslag till budget 2020 med tillhörande kommentarer

Socialdemokraternas reviderade förslag till budget 2020 med tillhörande kommentarer

Vänsterpartiets förslag till budget med tabellbilaga år 2020

Sverigedemokraternas ramverk för god ekonomisk hushållning 2020

Budgetsamråd för Räddningstjänsten 2020

Förslag till beslut på sammanträdet

Liselotte Grahn Elg (M) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut (Håboalliansens budgetförslag).

Agneta Hägglund (S) yrkar bifall till socialdemokraternas förslag till driftbudget samt bifall till Owe Fröjds (Båp) yrkande om att kommunfullmäktige upphäver sitt tidigare beslut, § 151 om sänkt skattesats och fastställer skattesatsen till 2019 års nivå, det vill säga oförändrad skatt.

Carl-Johan Torstensson (M) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Per-Arne Öhman (M) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Owe Fröjd (Båp) yrkar: 1. Att kommunfullmäktige upphäver sitt tidigare beslut, § 151 om sänkt skattesats, och 2. Att Kommunfullmäktige fastställer skattesatsen till 2019 års nivå, det vill säga oförändrad skatt. Samt att kommunfullmäktige i första hand bifaller Bålstapartiets förslag till driftbudget och att Kommunfullmäktige i andra hand fastställer Bålstapartiets förslag till budget, med korrigerings för KF beslut 2019-12-09 om sänkt skattesats. Avslutningsvis yrkar Owe Fröjd (Båp) bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut avseende övriga beslutspunkter.

Robin Jande (V) yrkar bifall till Vänsterpartiets budgetförslag samt bifall till förslaget att pröva skattesatsen igen och då besluta om ökning av skattesatsen till 21.44 kr

Lars-Göran Bromander (S) yrkar bifall till Socialdemokraternas budgetförslag.

Fred Rydberg (KD) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Michael Rubbestad (SD) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till budget samt lämnar ett antal tilläggsyrkanden enligt protokollsanteckning. Vidare föreslås att sammanträdet ajourneras för överläggningar efter avslutad debatt.

Helene Zeland Bodin (C) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Marie Nordberg (MP) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Kjell Duvenberg (L) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Ajournering

Sammanträdet ajourneras i 15 minuter för överläggningar i enlighet med Michael Rubbestads (SD) förslag.

Sammanträdets fortsättning

Sammanträdet återupptas. Inför beslutsfattandet har Johan Jakobsson (C) och Roger von Walden (M) lämnat sammanträdet. Ersättare träder in först vid nästa ärende, varför två stolar är tomma under resterande del av detta ärendes behandling.

Behandling av frågan om skattesats

Beslutsgång 1

Ordförande Björn Erling (M) finner att det föreligger flera yrkanden om att upphäva tidigare beslut om skattesats och därefter flera alternativa skattesatser om det tidigare beslutet upphävs. Ordförande frågar först om kommunfullmäktige beslutar att upphäva beslutet om sänkt skattesats eller om kommunfullmäktige beslutar att beslutet ska kvarstå. Ordförande finner att kommunfullmäktige beslutar att tidigare beslut om skattesats ska kvarstå.

Omröstning begärs.

Omröstningsresultat 1

Följande omröstningsordning föreslås och godkänns: Ja-röst för att upphäva beslutet om skattesats, nej-röst för att beslutet om skattesats ska kvarstå.

Ja-röst lämnas av: Agneta Hägglund (S), Werner Schubert (S), Helene Cranser (S), Fredrik Anderstedt (S), Lars-Göran Bromander (S), Inger Wallin (S), Sven Erkert (S), Eva Staake (S), Sven-Olov Dväring (S), Maria Annell (S), Owe Fröjd (Båp), Sjunne Green (Båp), Peter Björkman (Båp), Robin Jande (V), Antonio Lopez (S), Maria Kolak Lundeqvist (V)

Nej-röst lämnas av: Liselotte Grahn Elg (M), Björn Erling (M), Per-Arne Öhman (M), Ulf Winberg (M), Carl-Johan Torstensson (M), Nils-Åke Mårheden (M), Tommy Rosenkvist (M), Bo Johnsson (M), Björn Hedö (M), Per Widén (C), Helene Zeland Bodin (C), Gunilla Alm (L), Kjell Dufvenberg (L), Fred Rydberg (KD), Marie Nordberg (MP), Michael Rubbestad (SD), Anders Ekelöf (SD), Ann-Sofie Borg (SD), Thomas Moore (SD), Erik Nylén (SD), Carol Lundahl Moore (SD), Zinaida Belonoshko (SD), Tiina Fransson (SD)

Med 16 ja-röster och 23 nej-röster beslutar kommunfullmäktige att det tidigare beslutet om skattesats kvarstår. Därmed faller också yrkandena om att 2019 års skattesats kvarstår och att skattesatsen ska höjas 2020.

Behandling av frågan om driftbudgeten

Beslutsgång 2

Ordförande prövar därefter de olika yrkandena avseende driftbudget. Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller kommunstyrelsens (Håboalliansens) förslag till driftbudget, Socialdemokraternas förslag till driftbudget, Bålstapartiets förslag till driftbudget eller Vänsterpartiets förslag till driftbudget. Ordförande finner att kommunfullmäktige bifaller kommunstyrelsens förslag till driftbudget.

Omröstning begärs.

Omröstningsresultat 2

Ordförande utser kommunstyrelsens förslag till driftbudget till beslut till huvudförslag och frågar därefter om kommunfullmäktige utser Socialdemokraternas, Bålstapartiets eller Vänsterpartiets förslag till driftbudget till motförslag. Ordförande finner att kommunfullmäktige utser Socialdemokraternas budgetförslag till motförslag.

Följande omröstningsordning föreslås och godkänns: Ja-röst för bifall till kommunstyrelsens förslag till drift-budget, nej-röst för bifall till Socialdemokraternas förslag till driftbudget.

Ja-röst lämnas av: Liselotte Grahn Elg (M), Björn Erling (M), Per-Arne Öhman (M), Ulf Winberg (M), Carl-Johan Torstensson (M), Nils-Åke Mårheden (M), Tommy Rosenkvist (M), Bo Johnsson (M), Björn Hedö (M), Per Widén (C), Helene Zeland Bodin (C), Gunilla Alm (L), Kjell Dufvenberg (L), Fred Rydberg (KD), Marie Nordberg (MP), Michael Rubbestad (SD), Anders Ekelöf (SD), Ann-Sofie Borg (SD), Thomas Moore (SD), Erik Nylén (SD), Carol Lundahl Moore (SD), Zinaida Belonoshko (SD), Tiina Fransson (SD)

Nej-röst lämnas av: Agneta Hägglund (S), Werner Schubert (S), Helene Cranser (S), Fredrik Anderstedt (S), Lars-Göran Bromander (S), Inger Wallin (S), Sven Erkert (S), Eva Staake (S), Sven-Olov Dväring (S), Maria Annell (S), Owe Fröjd (Båp), Sjunne Green (Båp), Peter Björkman (Båp), Antonio Lopez (S)

Robin Jande (V) och Maria Kolak Lundeqvist (V) avstår.

Med 23 ja-röster, 14 nej-röster och 2 som avstår bifaller kommunfullmäktige kommunstyrelsens (Håboalliansens) förslag till driftbudget.

Behandling av Michael Rubbestads (SD) tilläggsyrkanden

Beslutsgång 3

Ordförande prövar därefter Michael Rubbestads (SD) tilläggsyrkanden.

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet att *kommunstyrelsen uppdras etablera ett motsvarande "återvandrarcener" med berörda nämnder för att aktivt stödja frivillig återvandring* och finner att kommunfullmäktige avslår tilläggsyrkandet.

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet att *kostnader, intäkter och ekonomiska konsekvenser för invandring till Håbo kommun årligen redovisas i ett så kallat "mångkulturellt bokslut"* och finner att kommunfullmäktige avslår tilläggsyrkandet.

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet att *kommunal folkbokföring ses som meriterande i en kommunal anställningsprocess* och finner att kommunfullmäktige avslår tilläggsyrkandet.

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet att *anpassa tillhandahållandet av kostnadsfri tolkning till personer över 18 år endast i den utsträckning det uppenbart är en skyldighet för kommunen enligt lag* och finner att kommunfullmäktige avslår tilläggsyrkandet.

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet att *utreda en självkostnadsprincip gällande tolkning för myndiga personer som lämnat etableringstiden* och finner att kommunfullmäktige avslår tilläggsyrkandet.

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet att *kommunens arvodesreglemente revideras på sådant vis att ersättning för förlorad arbetsinkomst inte kan erhållas i samband med justering av protokoll* och finner att kommunfullmäktige bifaller tilläggsyrkandet.

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet att *i den kommande översynen av arvodesreglementet specifikt beakta en sänkning av årsarvodet för politiska råd* och finner att kommunfullmäktige bifaller tilläggsyrkandet

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet att *avbetalning av de kommunala skulderna ges en generellt högre prioritet samt att vinster från exempelvis markförsäljningar och andra engångsaffärer i möjligaste mån primärt skall användas till att betala av våra skulder, vid sidan av investeringar* och finner att kommunfullmäktige bifaller tilläggsyrkandet.

Omröstning begärs.

Omröstningsresultat 3

Följande omröstningsordning föreslås och godkänns: Ja-röst för bifall till tilläggsyrkandet och nej-röst för avslag till detsamma.

Ja-röst lämnas av: Liselotte Grahn Elg (M), Per-Arne Öhman (M), Ulf Winberg (M), Carl-Johan Torstensson (M), Nils-Åke Mårheden (M), Tommy Rosenkvist (M), Bo Johnsson (M), Björn Hedö (M), Kjell Dufvenberg (L), Owe Fröjd (Båp), Sjunne Green (Båp), Michael Rubbestad (SD), Anders Ekelöf (SD), Ann-Sofie Borg (SD), Thomas Moore (SD), Erik Nylén (SD), Carol Lundahl Moore (SD), Zinaida Belonoshko (SD)
Tiina Fransson (SD)

Nej-röst lämnas av: Per Widén (C), Helene Zeland Bodin (C), Fred Rydberg (KD), Marie Nordberg (MP), Peter Björkman (Båp)

Björn Erling (M), Gunilla Alm (L), Agneta Hägglund (S), Werner Schubert (S), Helene Cranser (S), Fredrik Anderstedt (S), Lars-Göran Bromander (S), Inger Wallin (S), Sven Erkert (S), Eva Staaake (S), Sven-Olov Dväring (S), Maria Annell (S), Robin Jande (V), Antonio Lopez (S) och Maria Kolak Lundeqvist (V) avstår

Med 19 ja-röster, 5 nej-röster och 15 som avstår bifaller kommunfullmäktige tilläggsyrkandet.

Beslutsgång 4

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet att *tydliga rutiner för uppföljning och konsekvensanalys upprättas för alla kommunala projekt och förändringar av större natur* och finner att kommunfullmäktige bifaller tilläggsyrkandet.

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet att *relevanta policies och dokument uppdateras på sådant vis att laktosfri mjölk ersätts med icke laktosfri standardmjölk i all kommunal verksamhet samt att laktosfri mjölk endast erbjuds där medicinska skäl föreligger och mot uppvisade av läkarintyg eller utdrag ur medicinsk journal där detta styrks* och finner att kommunfullmäktige bifaller tilläggsyrkandet.

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet att *relevanta policies och dokument uppdateras på sådant vis att endast erbjuda specialkost där medicinska skäl föreligger och mot uppvisade av läkarintyg eller utdrag ur medicinsk journal där detta styrks* och finner att kommunfullmäktige avslår tilläggsyrkandet.

Omröstning begärs:

Omröstningsresultat 4

Följande omröstningsordning föreslås och godkänns: Ja-röst för bifall till tilläggsyrkandet och nej-röst för avslag till detsamma.

Ja-röst lämnas av: Liselotte Grahn Elg (M), Per-Arne Öhman (M), Ulf Winberg (M), Carl-Johan Torstensson (M), Nils-Åke Mårheden (M), Tommy Rosenkvist (M), Bo Johnsson (M), Björn Hedö (M), Owe Fröjd (Båp), Sjunne Green (Båp), Peter Björkman (Båp), Michael Rubbestad (SD), Anders Ekelöf (SD), Ann-Sofie Borg (SD), Thomas Moore (SD), Erik Nylén (SD), Carol Lundahl Moore (SD), Zinaida Belonoshko (SD), Tiina Fransson (SD)

Nej-röst lämnas av: Björn Erling (M), Per Widén (C), Helene Zeland Bodin (C), Fred Rydberg (KD), Marie Nordberg (MP), Eva Staake (S), Sven-Olov Dväring (S), Maria Annell (S), Robin Jande (V), Maria Kolak Lundeqvist (V)

Gunilla Alm (L), Kjell Dufvenberg (L), Agneta Hägglund (S), Werner Schubert (S), Helene Cranser (S), Fredrik Anderstedt (S), Lars-Göran Bromander (S), Inger Wallin (S), Sven Erkert (S) och Antonio Lopez (S) avstår.

Med 19 ja-röster, 10 nej-röster och 10 som avstår bifaller kommunfullmäktige tilläggsyrkandet.

Beslutsgång 5

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet *att den procentuella avsättningen om 5 % av Håbohus bestånd till bostadssociala ändamål sänks till 4 %* och finner att kommunfullmäktige avslår tilläggsyrkandet.

Omröstning begärs.

Omröstningsresultat 5

Följande omröstningsordning föreslås och godkänns: ja-röst för bifall till tilläggsyrkandet och nej-röst för avslag till detsamma.

Ja-röst lämnas av: Owe Fröjd (Båp), Sjunne Green (Båp), Peter Björkman (Båp), Michael Rubbestad (SD), Anders Ekelöf (SD), Ann-Sofie Borg (SD), Thomas Moore (SD), Erik Nylén (SD), Carol Lundahl Moore (SD), Zinaida Belonoshko (SD), Tiina Fransson (SD)

Nej-röst lämnas av: Björn Erling (M), Per-Arne Öhman (M), Ulf Winberg (M), Carl-Johan Torstensson (M), Nils-Åke Mårheden (M), Tommy Rosenkvist (M), Bo Johnsson (M), Per Widén (C), Helene Zeland Bodin (C), Gunilla Alm (L), Kjell Dufvenberg (L), Fred Rydberg (KD), Marie Nordberg (MP), Agneta Hägglund (S), Werner Schubert (S), Helene Cranser (S), Fredrik Anderstedt (S), Lars-Göran Bromander (S), Inger Wallin (S), Sven Erkert (S), Eva Staake (S), Sven-Olov Dväring (S), Maria Annell (S), Robin Jande (V), Antonio Lopez (S), Maria Kolak Lundeqvist (V)

Liselotte Grahn Elg (M) och Björn Hedö (M) avstår

Med 11 ja-röster, 26 nej-röster och 2 som avstår avslår kommunfullmäktige tilläggsyrkandet.

Beslutsgång 6

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet *att relevanta policys och dokument uppdateras på sådant vis att nybyggnationer som utgångspunkt alltid skall ha så lågt våningsantal som det är möjligt* och finner att kommunfullmäktige avslår tilläggsyrkandet.

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet *att Håbo kommun uppdrar till berörd förvaltning att beställa en förnyad trafikanalys baserat på den*

planerade verksamheten i Björnbrö och Logistik Bålsta och finner att kommunfullmäktige avslår tilläggsyrkandet.

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet att *Håbo kommun uppdrar till berörd förvaltning att genomföra en utredning i vilken utsträckning kommunens VA-anläggning är tillräcklig baserat på den planerade verksamheten i Björnbrö och Logistik Bålsta samt kommunens ambitioner i Vision 2030* och finner att kommunfullmäktige avslår tilläggsyrkandet.

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet att *Håbo kommun uppdrar till berörd förvaltning att genomföra en utredning i vilken utsträckning kommunens elförsörjning är tillräcklig baserat på den planerade verksamheten i Björnbrö och Logistik Bålsta samt kommunens ambitioner i Vision 2030* och finner att kommunfullmäktige avslår tilläggsyrkandet.

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet att *fullmäktige fattar ett intentionsbeslut att området kring Björnbrö och Logistik Bålsta inte skall växa större än de nuvarande planerade områdena 1-6* och finner att kommunfullmäktige avslår tilläggsyrkandet.

Omröstning begärs

Omröstningsresultat 6

Följande omröstningsordning föreslås och godkänns: Ja-röst för bifall till tilläggsyrkandet och nej-röst för avslag till detsamma.

Ja-röst lämnas av: Sjunne Green (Båp), Michael Rubbestad (SD), Anders Ekelöf (SD), Ann-Sofie Borg (SD), Thomas Moore (SD), Carol Lundahl Moore (SD), Zinaida Belonoshko (SD), Tiina Fransson (SD)

Nej-röst lämnas av: Per Widén (C), Helene Zeland Bodin (C), Gunilla Alm (L), Kjell Dufvenberg (L), Fred Rydberg (KD), Marie Nordberg (MP), Agneta Hägglund (S), Werner Schubert (S), Helene Cranser (S), Fredrik Anderstedt (S), Lars-Göran Bromander (S), Inger Wallin (S), Sven Erkert (S), Eva Staake (S), Sven-Olov Dväring (S), Maria Annell (S), Owe Fröjd (Båp), Peter Björkman (Båp), Antonio Lopez (S), Maria Kolak Lundeqvist (V)

Liselotte Grahn Elg (M), Björn Erling (M), Per-Arne Öhman (M), Ulf Winberg (M), Carl-Johan Torstensson (M), Nils-Åke Mårheden (M), Tommy Rosenkvist (M), Bo Johnsson (M), Björn Hedö (M) och Robin Jande (V) avstår

Erik Nylén (SD) närvarar inte vid omröstningen.

Med 8 ja-röster, 20 nej-röster och 10 som avstår avslår kommunfullmäktige tilläggsyrkandet.

Beslutsgång 7

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet att *förvaltningen genomför en förnyad helhetsbedömning av de förväntade miljö och hälsoeffekterna för de kommunala planerna för ut och nybyggnation och övrig exploatering samt om dessa planer ligger i linje med Agenda 2030* och finner att kommunfullmäktige avslår tilläggsyrkandet.

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet att *alla beslut i ärenden som rör strandskydd alltid ska beslutas av fullmäktige* och finner att tilläggsyrkandet avslås.

Omröstning begärs

Omröstningsresultat 7

Följande omröstningsordning föreslås och godkänns: Ja-röst för bifall till tilläggsyrkandet och nej-röst för avslag till detsamma.

Ja-röst lämnas av: Michael Rubbestad (SD), Anders Ekelöf (SD), Ann-Sofie Borg (SD), Thomas Moore (SD), Carol Lundahl Moore (SD), Zinaida Belonoshko (SD), Tiina Fransson (SD)

Nej-röst lämnas av: Liselotte Grahn Elg (M), Björn Erling (M), Per-Arne Öhman (M), Carl-Johan Torstensson (M), Nils-Åke Mårheden (M), Tommy Rosenkvist (M), Bo Johnsson (M), Björn Hedö (M), Gunilla Alm (L), Kjell Dufvenberg (L), Fred Rydberg (KD), Marie Nordberg (MP), Agneta Hägglund (S), Werner Schubert (S), Helene Cranser (S), Fredrik Anderstedt (S), Lars-Göran Bromander (S), Inger Wallin (S), Sven Erkert (S), Eva Staaque (S), Sven-Olov Dväring (S), Maria Annell (S), Owe Fröjd (Båp), Sjunne Green (Båp), Peter Björkman (Båp), Robin Jande (V), Antonio Lopez (S), Maria Kolak Lundeqvist (V)

Ulf Winberg (M), Per Widén (C) och Helene Zeland Bodin (C) avstår.

Erik Nylén (SD) närvarar inte vid omröstningen.

Med 7 ja-röster, 28 nej-röster och 3 som avstår avslår kommunfullmäktige tilläggsyrkandet.

Beslutsgång 8

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet *att kultur och fritidsnämnden ges i uppdrag att utreda möjligheterna till ett utökat naturskyddsområde i anslutning till Lillsjön* och finner att kommunfullmäktige bifaller tilläggsyrkandet.

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet *att i de fall en gångväg finns i anslutning till en bilväg skall belysningsarmaturer i möjligaste mån vara av typen med två ljuskällor där den ena placeras över gångvägen och där placeras på en lägre höjd anpassad för gång och cykeltrafik* och finner att kommunfullmäktige avslår tilläggsyrkandet.

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet *att berörd förvaltning ges i uppdrag att göra en utredning om hur ytterligare belysning kan bidra till en ökad trygghet i kommunen* och finner att kommunfullmäktige bifaller tilläggsyrkandet.

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet *att berörd förvaltning utreder möjligheten att placera ut övervakningskameror i utsatta områden i kommunen* och finner att kommunfullmäktige bifaller tilläggsyrkandet.

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet *att kommunfinansierad kultur främst bör belysa den svenska kulturen och det historiska arvet* och finner att kommunfullmäktige avslår tilläggsyrkandet.

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet *att en miljon kronor av de avsatta medlen till nämnden öronmärks till motsvarande Sverigedemokraternas "ungdomsmiljon" i föregående års budget* och finner att kommunfullmäktige avslår tilläggsyrkandet.

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet *att uttjänta lekparkers ses över och rustas för det redan skedda generationsskiftet* och finner att kommunfullmäktige bifaller tilläggsyrkandet.

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet *att kommunen utreder möjligheten att upprätta utomhus träffpunkter med tak för våra ungdomar liksom viloplats för våra äldre/gående på strategiskt utvalda platser i kommunen* och finner att kommunfullmäktige bifaller tilläggsyrkandet.

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet *att samtliga asylsökande som antingen fyller 18 år, har fått sin ålder uppskriven, eller betraktas som myndig i normalfallet ska anvisas åter till Migrationsverket* och finner att det avslås.

Omröstning begärs

Omröstningsresultat 8

Följande omröstningsordning föreslås och godkänns: Ja-röst för bifall till tilläggsyrkandet och nej-röst för avslag till detsamma.

Ja-röst lämnas av: Liselotte Grahn Elg (M), Per-Arne Öhman (M), Ulf Winberg (M), Carl-Johan Torstensson (M), Nils-Åke Mårheden (M), Tommy Rosenkvist (M), Bo Johnsson (M), Björn Hedö (M), Owe Fröjd (Båp), Sjunne Green (Båp), Peter Björkman (Båp), Michael Rubbestad (SD), Anders Ekelöf (SD), Ann-Sofie Borg (SD), Thomas Moore (SD), Erik Nylén (SD), Carol Lundahl Moore (SD), Zinaida Belonoshko (SD), Tiina Fransson (SD)

Nej-röst lämnas av: Per Widén (C), Helene Zeland Bodin (C), Gunilla Alm (L), Kjell Dufvenberg (L), Fred Rydberg (KD), Marie Nordberg (MP), Agneta Hägglund (S), Werner Schubert (S), Helene Cranser (S), Fredrik Anderstedt (S), Lars-Göran Bromander (S), Inger Wallin (S), Sven Erkert (S), Eva Staake (S), Sven-Olov Dväring (S), Maria Annell (S), Robin Jande (V), Maria Kolak Lundeqvist (V)

Björn Erling (M) och Antonio Lopez (S) avstår.

Med 19 ja-röster, 18 nej-röster och 2 som avstår bifaller kommunfullmäktige tilläggsyrkandet.

Beslutsgång 9

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet *att det årligen upprättas ett socioekonomiskt bokslut för att utreda vilka grupper och vilka områden i kommunen som rent statistiskt är i behov av stöd och vilka insatser som behövs och behöver budgeteras för framöver* och finner att kommunfullmäktige avslår tilläggsyrkandet.

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet *att socialnämndens ekonomi uteslutande skall användas till att hjälpa kommunens invånare och ej till personer tillhörande exempelvis andra kommuner, landsting eller länder utöver de fall där lagen så kräver* och finner att kommunfullmäktige avslår tilläggsyrkandet.

Omröstning begärs.

Omröstningsresultat 9

Följande omröstningsordning föreslås och godkänns: Ja-röst för bifall till tilläggsyrkandet, nej-röst för avslag till detsamma.

Ja-röst lämnas av: Liselotte Grahn Elg (M), Björn Erling (M), Per-Arne Öhman (M), Ulf Winberg (M), Carl-Johan Torstensson (M), Nils-Åke Mårheden (M), Tommy Rosenkvist (M), Bo Johnsson (M), Björn Hedö (M), Sjunne Green (Båp), Peter Björkman (Båp), Michael Rubbestad (SD), Anders Ekelöf (SD), Ann-Sofie Borg (SD), Thomas Moore (SD), Erik Nylén (SD), Carol Lundahl Moore (SD), Zinaida Belonoshko (SD), Tiina Fransson (SD)

Nej-röst lämnas av: Per Widén (C), Helene Zeland Bodin (C), Fred Rydberg (KD), Marie Nordberg (MP), Agneta Hägglund (S), Werner Schubert (S), Helene Cranser (S), Fredrik Anderstedt (S), Lars-Göran Bromander (S), Inger Wallin (S), Sven Erkert (S), Eva Staake (S), Sven-Olov Dväring (S), Maria Annell (S), Owe Fröjd (Båp), Robin Jande (V), Antonio Lopez (S), Maria Kolak Lundeqvist (V)

Gunilla Alm (L) och Kjell Dufvenberg (L) avstår

Med 19 ja-röster, 18 nej-röster och 2 som avstår bifaller kommunfullmäktige tilläggsyrkandet.

Beslutsgång 10

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet *att prövning och beräkning av försörjningsstöd inte ska göras mer generös än vad en restriktiv tolkning av gällande lagstiftning medger* och finner att kommunfullmäktige avslår tilläggsyrkandet.

Omröstning begärs

Omröstningsresultat 10

Följande omröstningsordning föreslås och godkänns: Ja-röst för bifall till tilläggsyrkandet, nej-röst för avslag till detsamma.

Ja-röst lämnas av: Liselotte Grahn Elg (M), Per-Arne Öhman (M), Ulf Winberg (M), Carl-Johan Torstensson (M), Nils-Åke Mårheden (M), Tommy Rosenkvist (M), Bo Johnsson (M), Björn Hedö (M), Owe Fröjd (Båp), Sjunne Green (Båp), Michael Rubbestad (SD), Anders Ekelöf (SD), Ann-Sofie Borg (SD), Thomas Moore (SD), Erik Nylén (SD), Carol Lundahl Moore (SD), Zinaida Belonoshko (SD), Tiina Fransson (SD)

Nej-röst lämnas av: Fred Rydberg (KD), Marie Nordberg (MP), Eva Staake (S), Sven-Olov Dväring (S), Robin Jande (V), Maria Kolak Lundeqvist (V)

Björn Erling (M), Per Widén (C), Helene Zeland Bodin (C), Gunilla Alm (L), Kjell Dufvenberg (L), Agneta Hägglund (S), Werner Schubert (S), Helene Cranser (S), Fredrik Anderstedt (S), Lars-Göran Bromander (S), Inger Wallin (S), Sven Erkert (S), Maria Annell (S), Peter Björkman (Båp), Antonio Lopez (S) avstår

Med 18 ja-röster, 6 nej-röster och 15 som avstår bifaller kommunfullmäktige tilläggsyrkandet.

Beslutsgång 11

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet *att socialnämnden från resultatet tillförs 650.000 kronor för att anställa en fältassistent* och finner att kommunfullmäktige avslår tilläggsyrkandet.

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet *att Bålstapolarna åläggs krav om tydlig dokumentation över genomförd verksamhet samt hur tilldelade ekonomiska medel används* och finner att kommunfullmäktige bifaller tilläggsyrkandet.

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet *att Barn och utbildningsnämnden ska för förskolelärare och barnskötare utreda möjligheten för ett kommunalt slopat karensavdrag, dvs. att kommunen fullt ut ersätter lönebortfall till följd av sjukdom* och finner att yrkandet avslås.

Omröstning begärs

Omröstningsresultat 11

Följande omröstningsordning föreslås och godkänns: Ja-röst för bifall till tilläggsyrkandet och nej-röst för avslag till detsamma.

Ja-röst lämnas av: Gunilla Alm (L), Agneta Hägglund (S), Werner Schubert (S), Helene Cranser (S), Fredrik Anderstedt (S), Lars-Göran Bromander (S), Inger Wallin (S), Sven Erkert (S), Eva Staake (S), Sven-Olov Dväring (S), Maria Annell (S), Michael Rubbestad (SD), Anders Ekelöf (SD), Ann-Sofie Borg (SD), Thomas Moore (SD), Erik Nylén (SD), Carol Lundahl Moore (SD), Zinaida Belonoshko (SD), Tiina Fransson (SD), Antonio Lopez (S), Maria Kolak Lundeqvist (V)

Nej-röst lämnas av: Liselotte Grahn Elg (M), Per-Arne Öhman (M), Nils-Åke Mårheden (M), Tommy Rosenkvist (M), Bo Johnsson (M), Björn Hedö (M), Kjell Dufvenberg (L), Fred Rydberg (KD), Marie Nordberg (MP), Owe Fröjd (Båp), Sjunne Green (Båp), Peter Björkman (Båp)

Björn Erling (M), Ulf Winberg (M), Carl-Johan Torstensson (M), Per Widén (C), Helene Zeland Bodin (C) och Robin Jande (V) avstår

Med 21 ja-röster, 12 nej-röster och 6 som avstår bifaller fullmäktige tilläggsyrkandet.

Beslutsgång 12

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet *att barn och utbildningsnämnden får i uppdrag utreda möjligheterna till att inrätta jourklasser för återkommande stökiga och farliga elever* och finner att tilläggsyrkandet avslås.

Omröstning begärs

Omröstningsresultat 12

Följande omröstningsordning föreslås och godkänns: Ja-röst för bifall till tilläggsyrkandet och nej-röst för avslag till detsamma.

Ja-röst lämnas av: Liselotte Grahn Elg (M), Björn Erling (M), Per-Arne Öhman (M), Ulf Winberg (M), Carl-Johan Torstensson (M), Nils-Åke Mårheden (M), Björn Hedö (M), Gunilla Alm (L), Kjell Dufvenberg (L), Agneta Hägglund (S), Werner Schubert (S), Helene Cranser (S), Inger Wallin (S), Sven Erkert (S), Owe Fröjd (Båp), Sjunne Green (Båp), Peter Björkman (Båp), Michael Rubbestad (SD), Anders Ekelöf (SD), Ann-Sofie Borg (SD), Thomas Moore (SD), Erik Nylén (SD), Carol Lundahl Moore (SD), Zinaida Belonoshko (SD), Tiina Fransson (SD), Antonio Lopez (S)

Nej-röst lämnas av: Bo Johnsson (M), Helene Zeland Bodin (C), Fred Rydberg (KD), Marie Nordberg (MP), Lars-Göran Bromander (S), Eva Staake (S), Sven-Olov Dväring (S), Maria Annell (S), Robin Jande (V), Maria Kolak Lundeqvist (V)

Tommy Rosenkvist (M), Per Widén (C) och Fredrik Anderstedt (S) avstår.

Med 26 ja-röster, 10 nej-röster och 3 som avstår bifaller kommunfullmäktige tilläggsyrkandet.

Beslutsgång 13

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet *att elever som återkommande utsätter andra för hot och våld alltid ska omplaceras* och finner att kommunfullmäktige bifaller tilläggsyrkandet.

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet *att Håbo kommun ska vidta åtgärder och mer aktivt verka för öka andelen behöriga lärare i våra skolor* och finner att kommunfullmäktige bifaller tilläggsyrkandet.

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet *att Barn och utbildningsnämnden ska utveckla samverkan med polis för att verka för en utökad närvaro och information i Håbo kommuns skolor* och finner att kommunfullmäktige bifaller tilläggsyrkandet.

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet *att Barn och utbildningsnämnden uppdras att vid planeringen av förskolor alltid beakta samlokalisering av förskolor och bostäder för äldre* och finner att kommunfullmäktige avslår tilläggsyrkandet.

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet *att berörd förvaltning får i uppdrag att tillskriva kollektivtrafiknämnden på regionnivå önskemålet om en upprustning av våra skolvägar* och finner att kommunfullmäktige bifaller tilläggsyrkandet.

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet *att 2 miljoner kronor av de avsatta medlen till Barn och utbildningsnämnden öronmärks för att dels öka bemanningen inom förskolan dels minska barngrupperna i förskolan* och finner att kommunfullmäktige bifaller tilläggsyrkandet.

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet *att Barn och utbildningsnämnden utreder möjligheterna till att införa frivillig skoluniform i kommunens grundskolor och gymnasium samt aktivt uppmuntrar att dessa används* och finner att kommunfullmäktige avslår tilläggsyrkandet.

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet *att 1,5 miljoner kronor per år av de avsatta medlen till Barn och utbildningsnämnden öronmärks under åren 2020 - 2022 till elevhälsan för att genomföra ett test på lämplig kommunal grundskola där en skolsköterska, en skolkurator och en studie och yrkesvägledare (SYV) under denna tid är tillgängliga under heltid på den aktuella skolan samt att detta test årligen utvärderas utifrån aspekten nyttjandegrad, hur det avlastar övrig personal samt elevernas välmående* och finner att kommunfullmäktige bifaller tilläggsyrkandet.

Omröstning begärs

Omröstningsresultat 13

Följande omröstningsordning föreslås och godkänns: Ja-röst för bifall till tilläggsyrkandet, nej-röst för avslag till detsamma.

Ja-röst lämnas av: Gunilla Alm (L), Kjell Dufvenberg (L), Agneta Hägglund (S), Werner Schubert (S), Helene Cranser (S), Fredrik Anderstedt (S), Lars-Göran Bromander (S), Inger Wallin (S), Sjunne Green (Båp), Peter Björkman (Båp), Michael Rubbestad (SD), Anders Ekelöf (SD), Ann-Sofie Borg (SD), Thomas Moore (SD), Erik Nylén (SD), Carol Lundahl Moore (SD), Zinaida Belonoshko (SD), Tiina Fransson (SD)

Nej-röst lämnas av: Björn Erling (M), Carl-Johan Torstensson (M), Björn Hedö (M), Per Widén (C), Helene Zeland Bodin (C), Fred Rydberg (KD), Marie Nordberg (MP), Owe Fröjd (Båp), Robin Jande (V), Maria Kolak Lundeqvist (V)

Liselotte Grahn Elg (M), Per-Arne Öhman (M), Ulf Winberg (M), Nils-Åke Mårheden (M), Tommy Rosenkvist (M), Bo Johnsson (M), Sven Erkert (S), Eva Staake (S), Sven-Olov Dväring (S), Maria Annell (S), Antonio Lopez (S) avstår

Med 18 ja-röster, 10 nej-röster och 11 som avstår bifaller fullmäktige tilläggsyrkandet.

Beslutsgång 14

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet *att anslaget tänkt till modersmålsverksamheten minskas med 3,85 miljoner kronor (50 %) till följd av att endast den verksamhet som är lagstadgas erbjuds men att medlen i övrigt kvarstår för Barn och utbildningsnämnden* och finner att kommunfullmäktige avslår tilläggsyrkandet.

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet *att kunskaper i svenska språket motsvarande fastställd EU-standard C1 måste uppnås för att kunna erhålla anställning inom kommunal förskola och grundskola* och finner att kommunfullmäktige avslår tilläggsyrkandet.

Omröstning begärs

Omröstningsresultat 14

Följande omröstningsordning föreslås och godkänns: Ja-röst för bifall till tilläggsyrkandet och nej-röst för avslag till detsamma.

Ja-röst lämnas av: Liselotte Grahn Elg (M), Per-Arne Öhman (M), Ulf Winberg (M), Nils-Åke Mårheden (M), Bo Johnsson (M), Owe Fröjd (Båp), Sjunne Green (Båp), Peter Björkman (Båp), Michael Rubbestad (SD), Anders Ekelöf (SD), Ann-Sofie Borg (SD), Thomas Moore (SD), Erik Nylén (SD), Carol Lundahl Moore (SD), Zinaida Belonoshko (SD), Tiina Fransson (SD), Antonio Lopez (S)

Nej-röst lämnas av: Gunilla Alm (L), Kjell Dufvenberg (L), Fred Rydberg (KD), Marie Nordberg (MP), Helene Cranser (S), Inger Wallin (S), Sven Erkert (S), Eva Staake (S), Sven-Olov Dväring (S), Maria Annell (S), Robin Jande (V), Maria Kolak Lundeqvist (V)

Björn Erling (M), Carl-Johan Torstensson (M), Tommy Rosenkvist (M), Björn Hedö (M), Per Widén (C), Helene Zeland Bodin (C), Agneta Hägglund (S), Werner Schubert (S), Fredrik Anderstedt (S), Lars-Göran Bromander (S) avstår.

Med 17 ja-röster, 12 nej-röster och 10 som avstår bifaller kommunfullmäktige tilläggsyrkandet.

Beslutsgång 15

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet *att kunskaper i svenska språket motsvarande fastställd EU-standard C1 måste uppnås för att kunna erhålla anställning inom kommunal vård och omsorg* och finner att kommunfullmäktige avslår tilläggsyrkandet.

Omröstning begärs

Omröstningsresultat 15

Följande omröstningsordning föreslås och godkänns: Ja-röst för bifall till tilläggsyrkandet och nej-röst för avslag till detsamma.

Ja-röst lämnas av: Ulf Winberg (M), Michael Rubbestad (SD), Anders Ekelöf (SD), Ann-Sofie Borg (SD), Thomas Moore (SD), Erik Nylén (SD), Carol Lundahl Moore (SD), Zinaida Belonoshko (SD), Tiina Fransson (SD)

Nej-röst lämnas av: Liselotte Grahn Elg (M), Björn Erling (M), Per-Arne Öhman (M), Carl-Johan Torstensson (M), Nils-Åke Mårheden (M), Bo Johnsson (M), Björn Hedö (M), Per Widén (C), Gunilla Alm (L), Kjell Dufvenberg (L), Fred Rydberg (KD), Marie Nordberg (MP), Helene Cranser (S), Fredrik Anderstedt (S), Lars-Göran Bromander (S), Inger Wallin (S), Sven Erkert (S), Eva Staake (S), Sven-Olov Dväring (S), Maria Annell (S), Owe Fröjd (Båp), Robin Jande (V), Maria Kolak Lundeqvist (V)

Tommy Rosenkvist (M), Helene Zeland Bodin (C), Agneta Hägglund (S), Werner Schubert (S), Sjunne Green (Båp), Peter Björkman (Båp), Antonio Lopez (S) avstår

Med 9 ja-röster, 23 nej-röster och 7 som avstår avslår kommunfullmäktige tilläggsyrkandet.

Beslutsgång 16

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet *att kunskaper i finska språket motsvarande fastställd EU-standard C1 ses som meriterande vid anställning inom kommunal vård och omsorg* och finner att kommunfullmäktige bifaller tilläggsyrkandet.

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet *att personal inom vård och omsorg som har direktkontakt med brukare aldrig arbetar ensamma oavsett tid på dygnet* och finner att tilläggsyrkandet avslås.

Omröstning begärs

Omröstningsordning 16

Följande omröstningsordning föreslås och godkänns: Ja-röst för bifall till tilläggsyrkandet och nej-röst för avslag på detsamma.

Ja-röst lämnas av: Liselotte Grahn Elg (M), Ulf Winberg (M), Per Widén (C), Helene Zeland Bodin (C), Agneta Hägglund (S), Werner Schubert (S), Helene Cranser (S), Lars-Göran Bromander (S), Inger Wallin (S), Sven Erkert (S), Eva Staake (S), Sven-Olov Dväring (S), Michael Rubbestad (SD), Anders Ekelöf (SD), Ann-Sofie Borg (SD), Thomas Moore (SD), Erik Nylén (SD), Carol Lundahl Moore (SD), Zinaida Belonoshko (SD), Tiina Fransson (SD), Antonio Lopez (S)

Nej-röst lämnas av: Björn Erling (M), Per-Arne Öhman (M), Nils-Åke Mårheden (M), Tommy Rosenkvist (M), Björn Hedö (M), Gunilla Alm (L), Fred Rydberg (KD), Marie Nordberg (MP), Owe Fröjd (Båp), Sjunne Green (Båp)

Carl-Johan Torstensson (M), Bo Johnsson (M), Kjell Dufvenberg (L), Fredrik Anderstedt (S), Maria Annell (S), Peter Björkman (Båp), Robin Jande (V) och Maria Kolak Lundeqvist (V) avstår

Med 21 ja-röster, 10 nej-röster och 8 som avstår bifaller kommunfullmäktige tilläggsyrkandet.

Beslutsgång 17

Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller eller avslår tilläggsyrkandet *att förvaltningen intar ett "djurperspektiv" i de fall man har att göra med brukare som har sällskapsdjur som är i behov av omplacering för att undvika avlivning* och finner att kommunfullmäktige bifaller tilläggsyrkandet.

Behandling av kommunstyrelsens förslag till beslut, punkt 2-9

Ordförande finner att enbart kommunstyrelsens förslag till beslut föreligger avseende beslutspunkterna 2-9. Ordförande frågar om kommunfullmäktige bifaller kommunstyrelsens förslag till beslut i dessa punkter och finner att så sker.

Reservation

Owe Fröjd (Båp), Peter Björkman (Båp), Robin Jande (V), Sjunne Green (Båp) reserverar sig.

Protokollsanteckning

Michael Rubbestads (SD) tilläggsyrkanden:

1. Att Kommunstyrelsen uppdras etablera ett motsvarande "återvandrarcener" med berörda nämnder för att aktivt stödja frivillig återvandring.
2. Att kostnader, intäkter och ekonomiska konsekvenser för invandring till Håbo kommun årligen redovisas i ett så kallat "mångkulturellt bokslut".
3. Att kommunal folkbokföring ses som meriterande i en kommunal anställningsprocess.
4. Att anpassa tillhandahållandet av kostnadsfri tolkning till personer över 18 år endast i den utsträckning det uppenbart är en skyldighet för kommunen enligt lag.
5. Att utreda en självkostnadsprincip gällande tolkning för myndiga personer som lämnat etableringstiden.
6. Att kommunens arvodesreglemente revideras på sådant vis att ersättning för förlorad arbetsinkomst inte kan erhållas i samband med justering av protokoll.
7. Att i den kommande översynen av arvodesreglementet specifikt beakta en sänkning av årsarvodet för politiska råd.
8. Att avbetalning av de kommunala skulderna ges en generellt högre prioritet samt att vinster från exempelvis markförsäljningar och andra engångsaffärer i möjligaste mån primärt skall användas till att betala av våra skulder, vid sidan av investeringar.
9. Att tydliga rutiner för uppföljning och konsekvensanalys upprättas för alla kommunala projekt och förändringar av större natur.
10. Att relevanta policys och dokument uppdateras på sådant vis att laktosfri mjölk ersätts med icke laktosfri standardmjölk i all kommunal verksamhet samt att laktosfri mjölk endast erbjuds där medicinska skäl föreligger och mot uppvisade av läkarintyg eller utdrag ur medicinsk journal där detta styrks.
11. Att relevanta policys och dokument uppdateras på sådant vis att endast erbjuda specialkost där medicinska skäl föreligger och mot uppvisade av läkarintyg eller utdrag ur medicinsk journal där detta styrks.
12. Att den procentuella avsättningen om 5 % av Håbohus bestånd till bostadssociala ändamål sänks till 4 %.
13. Att relevanta policys och dokument uppdateras på sådant vis att nybyggnationer som utgångspunkt alltid skall ha så lågt våningsantal som det är möjligt.
14. Att Håbo kommun uppdrar till berörd förvaltning att beställa en förnyad trafikanalys baserat på den planerade verksamheten i Björnbrö och Logistik Bålsta.
15. Att Håbo kommun uppdrar till berörd förvaltning att genomföra en utredning i vilken utsträckning kommunens VA-anläggning är tillräcklig baserat på den planerade

- verksamheten i Björnbrö och Logistik Bålsta samt kommunens ambitioner i Vision 2030.
16. Att Håbo kommun uppdrar till berörd förvaltning att genomföra en utredning i vilken utsträckning kommunens elförsörjning är tillräcklig baserat på den planerade verksamheten i Björnbrö och Logistik Bålsta samt kommunens ambitioner i Vision 2030.
 17. Att fullmäktige fattar ett intentionsbeslut att området kring Björnbrö och Logistik Bålsta inte skall växa större än de nuvarande planerade områdena 1-6.
 18. Att förvaltningen genomför en förnyad helhetsbedömning av de förväntade miljö och hälsoeffekterna för de kommunala planerna för ut och nybyggnation och övrig exploatering samt om dessa planer ligger i linje med Agenda 2030.
 19. Att alla beslut i ärenden som rör strandskydd alltid ska beslutas av fullmäktige.
 20. Att kultur och fritidsnämnden ges i uppdrag att utreda möjligheterna till ett utökat naturskyddsområde i anslutning till Lillsjön.
 21. Att i de fall en gångväg finns i anslutning till en bilväg skall belysningsarmaturer i möjligaste mån vara av typen med två ljuskällor där den ena placeras över gångvägen och där placeras på en lägre höjd anpassad för gång och cykeltrafik.
 22. Att berörd förvaltning ges i uppdrag att göra en utredning om hur ytterligare belysning kan bidra till en ökad trygghet i kommunen.
 23. Att berörd förvaltning utreder möjligheten att placera ut övervakningskameror i utsatta områden i kommunen.
 24. Att kommunfinansierad kultur främst bör belysa den svenska kulturen och det historiska arvet.
 25. Att en miljon kronor av de avsatta medlen till nämnden öronmärks till motsvarande Sverigedemokraternas "ungdomsmiljon" i föregående års budget.
 26. Att uttjänta lekparkar ses över och rustas för det redan skedda generationsskiftet.
 27. Att kommunen utreder möjligheten att upprätta utomhus träffpunkter med tak för våra ungdomar liksom viloplats för våra äldre/gående på strategiskt utvalda platser i kommunen.
 28. Att samtliga asylsökande som antingen fyller 18 år, har fått sin ålder uppskriven, eller betraktas som myndig i normalfallet ska anvisas åter till Migrationsverket.
 29. Att det årligen upprättas ett socioekonomiskt bokslut för att utreda vilka grupper och vilka områden i kommunen som rent statistiskt är i behov av stöd och vilka insatser som behövs och behöver budgeteras för framöver.
 30. Att socialnämndens ekonomi utslutande skall användas till att hjälpa kommunens invånare och ej till personer tillhörande exempelvis andra kommuner, landsting eller länder utöver de fall där lagen så kräver.
 31. Att prövning och beräkning av försörjningsstöd inte ska göras mer generös än vad en restriktiv tolkning av gällande lagstiftning medger.
 32. Att socialnämnden från resultatet tillförs 650.000 kronor för att anställa en fältassistent.
 33. Att Bålstapolarna åläggs krav om tydlig dokumentation över genomförd verksamhet samt hur tilldelade ekonomiska medel används.
 34. Att Barn och utbildningsnämnden ska för förskolelärare och barnskötare utreda möjligheten för ett kommunalt slopat karensavdrag, dvs. att kommunen fullt ut ersätter lönebortfall till följd av sjukdom.
 35. Att Barn och utbildningsnämnden får i uppdrag utreda möjligheterna till att inrätta jourklasser för återkommande stökiga och farliga elever.
 36. Att elever som återkommande utsätter andra för hot och våld alltid ska omplaceras.
 37. Att Håbo kommun ska vidta åtgärder och mer aktivt verka för öka andelen behöriga lärare i våra skolor.
 38. Att Barn och utbildningsnämnden ska utveckla samverkan med polis för att verka för en utökad närvaro och information i Håbo kommuns skolor.
 39. Att Barn och utbildningsnämnden uppdras att vid planeringen av förskolor alltid beakta samlokalisering av förskolor och bostäder för äldre.
 40. Att berörd förvaltning får i uppdrag att tillskriva kollektivtrafiknämnden på regionnivå önskemålet om en upprustning av våra skolvägar.

41. Att 2 miljoner kronor av de avsatta medlen till Barn och utbildningsnämnden öronmärks för att dels öka bemanningen inom förskolan dels minska barngrupperna i förskolan.
42. Att Barn och utbildningsnämnden utreder möjligheterna till att införa frivillig skoluniform i kommunens grundskolor och gymnasium samt aktivt uppmuntrar att dessa används.
43. Att 1,5 miljoner kronor per år av de avsatta medlen till Barn och utbildningsnämnden öronmärks under åren 2020 - 2022 till elevhälsan för att genomföra ett test på lämplig kommunal grundskola där en skolsköterska, en skolkurator och en studie och yrkesvägledare (SYV) under denna tid är tillgängliga under heltid på den aktuella skolan samt att detta test årligen utvärderas utifrån aspekten nyttjandegrad, hur det avlastar övrig personal samt elevernas välmående.
44. Att anslaget tänkt till modersmålsverksamheten minskas med 3,85 miljoner kronor (50 %) till följd av att endast den verksamhet som är lagstadgas erbjuds men att medlen i övrigt kvarstår för Barn och utbildningsnämnden.
45. Att kunskaper i svenska språket motsvarande fastställd EU-standard C1 måste uppnås för att kunna erhålla anställning inom kommunal förskola och grundskola.
46. Att kunskaper i svenska språket motsvarande fastställd EU-standard C1 måste uppnås för att kunna erhålla anställning inom kommunal vård och omsorg.
47. Att kunskaper i finska språket motsvarande fastställd EU-standard C1 ses som meriterande vid anställning inom kommunal vård och omsorg.
48. Att personal inom vård och omsorg som har direktkontakt med brukare aldrig arbetar ensamma oavsett tid på dygnet.
49. Att förvaltningen intar ett "djurperspektiv" i de fall man har att göra med brukare som har sällskapsdjur som är i behov av omplacering för att undvika avlivning.

Protokollsanteckning 2

Justerare Helene Cranser lämnar en protokollsanteckning enligt bilaga 1.

Beslutet skickas till:

Samtliga nämnder och styrelser

Ekonomiavdelningen

Revisionen

Uppdragslista